
JAARVERSLAGGEVING   **2023**

Vereniging voor Christelijk onderwijs op Reformatische
Grondslag

te BARENDRECHT

Barendrecht, 21 juni 2024

INHOUDSOPGAVE

BESTUURSVERSLAG	4
JAARREKENING	33
BALANS PER 31 DECEMBER 2023	34
GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM	34
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023	35
BESTEMMING VAN HET RESULTAAT	35
KASTROOMOVERZICHT OVER 2023	36
GRONDSLAGEN	37
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS	40
TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	44
OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN	47
WNT	48
NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	50
OVERIGE GEGEVENS	51
CONTROLEVERKLARING	52
BIJLAGEN	57
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE REHOBÛTHSCHOOL	58
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE VERENIGING	59

ONDERTEKENING

Naam

Handtekening

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jaarverslag 2023

Rehobôthschool

Barendrecht

Uitgaande van de Vereniging voor Christelijk Onderwijs
op Reformatorische Grondslag gevestigd te Barendrecht

Voorzitter:	A. van Es
Directeur:	N. van den Berg
Adres:	Dorpsstraat 184
Postcode + plaats:	2992 AB Barendrecht
Telefoonnummer:	0180-615413
E-mailadres:	admin@rehobothbarendrecht.nl
Website:	www.rehobothbarendrecht.nl

Woord vooraf

Dit jaarverslag is bedoeld als verantwoordingsdocument richting de belanghebbenden bij onze school. Dat zijn allereerst de ouders/verzorgers en de leden van de vereniging. Daarnaast uiteraard ook de overheid en de toezichthouders. Het jaarverslag is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving voor het onderwijs.

Er is alweer een jaar voorbij en een nieuw jaar ligt voor ons. Het managementteam van de school heeft samen met het secretariaat met veel energie gewerkt aan de verslaglegging van afgelopen jaar, zodat u een goed overzicht heeft van wat er zoal gebeurt in en rond de school. We hopen dat u het jaarverslag met aandacht en interesse zult lezen.

Elke dag wordt er van ons verwacht dat we onze bijdrage leveren. Dat kan soms echt moeilijk zijn: als vader of moeder, als docent of als leerling. Mogen we u dan bovenal wijzen op de Hulp die in de hemel is. Hij is de Schepper en Onderhouder van Zijn schepping, zoals we mogen lezen in Psalm 121. En dan gaat het uiteindelijk om de persoonlijke ondervinding: "Mijn hulp is van de HEERE". Wat is het een groot voorrecht dat we een school hebben waar de leerlingen iedere dag horen Wie de HEERE wil zijn voor zondige mensen.

In het bestuur werken we steeds efficiënter: enerzijds werken we een heel compacte jaaragenda af waar alle vanuit de overheid verplichte zaken aan de orde komen en houden we via een korte lijn zicht op de school via de managementrapportage en de financiële rapportage. En anderzijds hebben we tijd vrijgemaakt om in tweetallen aan portefeuilles te kunnen werken. De portefeuillehouders Samenwerking houden zich bezig met het op de lange termijn voortbestaan van de school: we houden namelijk last van een langzaam dalend leerlingenaantal. De portefeuillehouders Huisvesting kijken naar verbouw of nieuwbouw van de school, aangezien het oudste gedeelte van de school over de economische levensduur heen is en niet echt meer meekomt met de hedendaags energie-normen. De portefeuillehouders Peutergroep hebben afgelopen jaar de mogelijkheid van een inpandige peutergroep geïnventariseerd en dat lijkt goed te passen. We hopen daar snel mee te kunnen starten.

De financiële situatie van de school is prima. Dankzij een behoorlijke kasreserve kunnen we ook dit jaar een iets ruimere personele inzet toelaten, waardoor de klassen gemiddeld wat kleiner kunnen blijven. Daar zijn we erg blij mee, want zo is er net wat meer tijd voor de begeleiding van de leerlingen. Goed en passend onderwijs heeft hoge prioriteit van het bestuur.

In 2023 heeft het bestuur afscheid genomen van Lennart van Leenen en Kees de Bruin. Lennart mocht negen jaar lid zijn van het bestuur, waarvan het grootste deel als 2e voorzitter. Hij heeft zich enorm ingezet met een hart voor het reformatorisch onderwijs. Kees is vijf jaar bestuurslid geweest en heeft zich met name beziggehouden met de portefeuille Onderhoud gebouwen en terreinen. Zodoende kunnen de leerlingen nu nog iedere dag genieten van de grote opknopbeurt van het schoolplein.

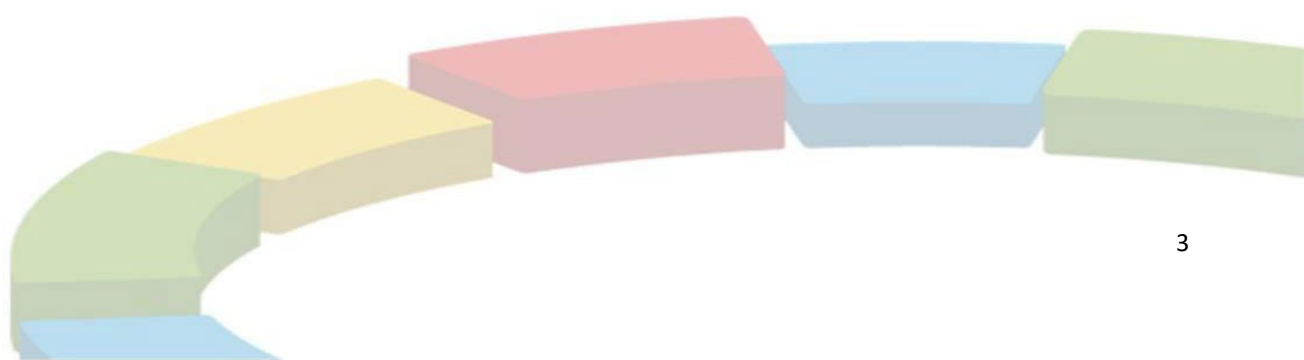
De nieuwe bestuursleden zijn Peter van de Have en Marien Blok. We hopen dat jullie met Gods hulp je taak in het bestuur met veel energie en een hart voor de school mogen vervullen.

Zo zijn we allemaal afhankelijk van de HEERE, zowel thuis bij de opvoeding, als op school bij het leren en doceren of bij het bestuurswerk, ja in heel ons leven. We hopen dat u het werk in en rond de school in uw gebed opdraagt aan de HEERE.

Barendrecht, maart 2024

A. van Es,
voorzitter

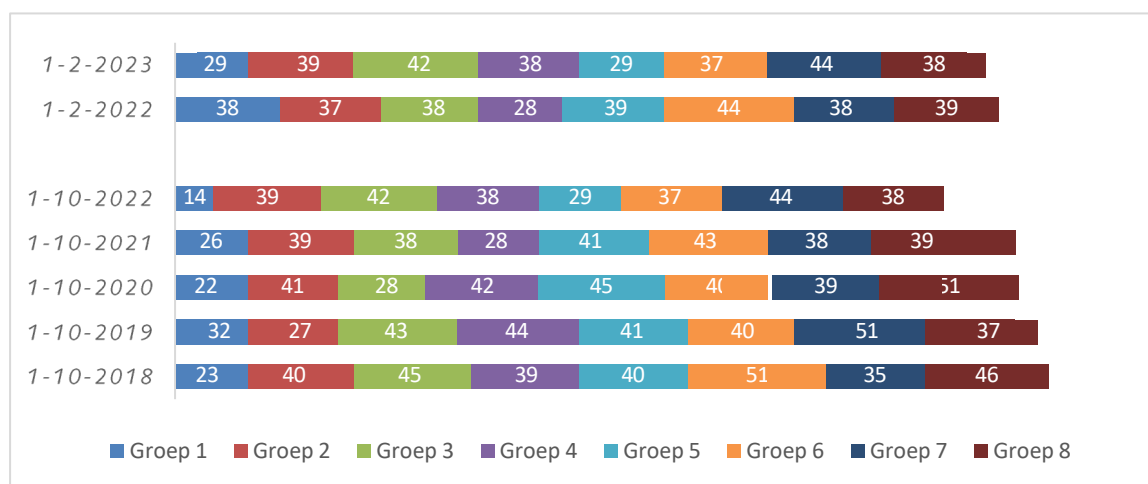
Inhoudsopgave	
1.1 Algemeen	4
1.2 Grondslag en missie	4
1.3 Onderwijskundig beleid	5
1.3.1 Talentontwikkeling	5
1.3.2 Vakken en methodes	6
1.3.3 Communicatie.....	6
1.4 Organisatiestructuur van de school	6
1.4.1 Personeelsbeleid.....	6
2.1 Algemeen	9
2.2 Personeel	9
2.3 Onderwijsresultaten.....	11
2.4 Voortgang uitvoering van het schoolplan – extra middelen	11
2.5 Leerlingbegeleiding en Passend Onderwijs.....	12
2.6 Interne en externe kwaliteitstoetsing	13
2.6.1 Externe kwaliteitstoetsing	13
2.6.2 Interne toetsing	13
2.7 Belanghebbenden en samenwerkingsverbanden	13
2.8 Medezeggenschapsraad.....	14
2.9 Bestuur en toezicht.....	15
2.9.1 Algemeen.....	15
2.9.2 Schoolvereniging (VCORG) en samenstelling bestuur.....	15
2.9.3 Vergaderingen	15
2.9.4 Toezicht houden	16
2.9.5 Activiteiten	16
2.10 In en rond het schoolgebouw	17
2.10.1 Huisvesting en middelen.....	17
2.10.2 Veiligheid	18
2.10.3 Duurzaamheid en milieu	18
2.11 Afhandeling van klachten.....	18
2.12 Toekomst	18
2.13 Financiën en continuïteit	18
2.13.1 Algemeen.....	18
2.13.2 Realisatie.....	19
2.13.3 Financieel beleid	27
2.13.4 Risico's en risicobeheersing	28
2.13.5 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	30
2.13.6 Financiële positie	32

1 Profielschets van de school

1.1 Algemeen

De Rehobôthschool gaat uit van de Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatorische Grondslag en is gevestigd te Barendrecht. De school heeft één locatie: Dorpsstraat 184. De meeste leerlingen komen uit Barendrecht, te weten 246 leerlingen (peildatum 1 februari 2023). De totale exploitatie van de school belooft circa 1,2 miljoen euro. De school heeft op de peildatum van 1 februari 2023 296 leerlingen (1 februari 2022: 302, 1 oktober 2022: 281). Het aantal personeelsleden op 1 februari 2023 is 37, inclusief invallers. De jaarlagen van de leerlingen zijn in aantallen als volgt samengesteld (zie figuur 1), waarbij wordt opgemerkt dat de jaarlagen meestal uit twee lesgroepen of anderhalve lesgroep (in combinatie met een andere lesgroep) bestaan. Het leerlingaantal laat sinds enige jaren een dalende trend zien, waarop geanticipeerd wordt tijdens het vormgeven van de formatie.

Figuur 1

1.2 Grondslag en missie

De Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatorische Grondslag (VCORG) heeft in 1972 de Rehobôthschool geopend. De bestuursleden zijn lid van de Christelijke Gereformeerde Kerk, de Gereformeerde Gemeente, de Hervormde Wijkgemeente BA en de Hersteld Hervormde Kerk te Barendrecht. De vereniging belijdt en aanvaardt de Heilige Schrift als het onfeilbaar Woord van God. Zij onderschrijft daarbij geheel de Drie Formulieren van Enigheid, zoals deze zijn vastgesteld door de Nationale Synode der Nederlands Hervormde Kerk, gehouden in Dordrecht in de jaren 1618 en 1619. Er worden alleen leerlingen toegelaten, wanneer ouders vanuit de participerende kerkelijke gemeenten of vanuit andere kerkelijke gemeenten komen en de grondslag onderschrijven.

De godsdienstige en levensbeschouwelijke grondslag van onze reformatorische school openbaart zich in het mens- en kindbeeld, doortrekt ons hele leven en heeft daardoor alles te maken met de visie op opvoeding, onderwijs, cultuur, ethiek en maatschappij.

Wij zijn door God geschapen om tot eer van Hem te leven. We hebben dit echter onmogelijk gemaakt door onze zonde. Nu kennen wij God niet meer en zijn we op onszelf gericht. In Zijn goedheid wil God Zich toch aan ons bekend maken door Zijn Woord. In dit Woord openbaart Hij ons dat we alleen verlost kunnen worden van onze zonde door Zijn Zoon, de Heere Jezus Christus.

Gods Woord neemt een belangrijke plaats in op onze school. Dit Woord leert ons Wie God is en dat het nodig is Hem te leren kennen. Daarom beginnen leerkrachten en leerlingen de dag altijd met het openen van en het luisteren naar Gods Woord.

Gods Woord leert ons ook wie wij zelf zijn: onbekwaam om iets goed te doen en geneigd tot het kwade. Daarom beginnen en eindigen leerkrachten en leerlingen elk dagdeel met gebed tot God, want om iets goed te kunnen doen zijn we afhankelijk van Hem. En Hij is in alles wat we ontvangen onze dank waardig.

In Zijn Woord openbaart God ons hoe Hij gediend wil worden. Daarom bepaalt Zijn Woord voor ons hoe we lesgeven, hoe we onze voorbeeldfunctie invullen als leerkrachten, hoe onze contacten zijn binnen en buiten de school, hoe we kinderen om leren gaan met mensen binnen en buiten de school en hoe we omgaan met de schepping.

God leert ons in Zijn Woord dat voor Hem alle mensen gelijk zijn en daarom laten we elke leerkracht en elke leerling in zijn waarde.

Op grond hiervan worden voor deze schoolplanperiode drie dimensies als uitgangspunten van ons onderwijs gehanteerd:

1. Eeuwigheidsdimensie:
  - a. We willen leerlingen voorbereiden op het leven na dit leven en opvoeden tot eer van God.
  - b. De Bijbel is het kompas voor gedrag, handelen en lesgeven, dit doortrekt de lesinhoud.
  - c. Het hoogste doel is dat medewerkers en leerlingen uit genade leven vanuit Christus.
2. Persoonsvormende dimensie:
  - a. Leerlingen leren en ontwikkelen in een veilige omgeving.
  - b. Leerlingen worden gevormd tot verantwoorde christelijke burgers.
  - c. De school biedt stabiliteit en rust in een onrustige samenleving.
  - d. Ieder kind wordt gezien als een uniek schepsel met gaven en talenten.
  - e. Liefde is de basis van het omgaan met elkaar.
  - f. Als gezin-school-kerk staan we gezamenlijk om de leerlingen heen.
3. Maatschappelijke dimensie:
  - a. We bieden kwalitatief goed onderwijs.
  - b. We bereiden voor op de samenleving en leren leerlingen kritisch denken om de snel veranderende samenleving vanuit de eigen identiteit te beschouwen.

1.3 Onderwijskundig beleid

Het lesgeven is de kern van ons werk. We onderscheiden pedagogisch en didactisch handelen, hoewel beide facetten van ons werk feitelijk niet te scheiden zijn. Van belang daarbij is: oog hebben voor het individu, een open houding, wederzijds respect en een goede relatie waarin het kind zich gekend weet. Belangrijke pedagogische noties zijn: zelfstandigheid, eigen verantwoordelijkheid, kritisch zijn, reflecterend vermogen en samenwerking.

Onze onderwijskundige ambities zijn in het schoolplan te vinden. De dagelijkse praktijk is beschreven in *Goed Geregeld*.

Gelet op de didactiek vinden we de volgende zaken van groot belang:

- We hechten evenveel waarde aan het overbrengen van de leerstof als aan persoonsvorming. We zijn niet alleen gericht op kennisoverdracht, maar ook op de persoonlijke ontwikkeling van het kind. Daarom is er ook ruimte voor sociale vaardigheden, creatieve vakken enzovoort.
- De leerkracht heeft supervisie over leerstof en groepsprocessen, maar biedt daarbij bewust ruimte aan eigen initiatieven van leerlingen.
- We werken met (de leerlijnen van) methodes en hanteren daarbij thema's. Bij kernvakken ligt er veel regie bij de leerkracht en we werken sterk methodisch gestuurd. Bij zaakvakken is er meer ruimte voor de ideeën van de leerlingen en verschillende werkvormen.
- Bij thema's werken we meer flexibel.
- Binnen doelen wordt gedifferentieerd gewerkt en indien noodzakelijk volgt een leerling een eigen leerlijn. Ook aan de behoeften van meerbegaafde leerlingen worden op grond van het talentbeleid structureel tegemoetgekomen. Dit gebeurt door de leerkrachten in de klas door middel van het schoolbreed hanteren van afspraken rondom het gebruik van Denksleutels, de Taxonomie van Bloom, etc. en in de plusklas.
- ICT willen we meer gaan inzetten. Een voorwaarde is dat het iets toevoegt aan de les.

Wij hanteren het leerstofjaarklassensysteem, met veel aandacht voor het individuele kind (passend onderwijs). Daarnaast wordt in het schoolondersteuningsprofiel verhelderd wanneer wij een kind de juiste ondersteuning c.q. het juiste onderwijs niet kunnen bieden.

We vinden de vakken Taal/Lezen en Rekenen erg belangrijk en daarnaast besteden we veel aandacht aan het opvoeden van de leerlingen tot volwaardige en respectvolle burgers, zoals verwoord in het burgerschapsbeleid. Naast kennisoverdracht besteden we veel aandacht aan de culturele, creatieve en lichamelijke ontwikkeling van de leerlingen.

1.3.1 Talentontwikkeling

We zien elke leerling als een uniek schepsel van God. Daarom is er in onze school ruimte voor het werken met hoofd, hart en handen. Door middel van differentiatie en een aanbod naast de methodes doen we zoveel mogelijk recht aan deze verschillen.

We werken aan talentontwikkeling tijdens de instructie en de lessen, maar ook bij bijzondere activiteiten en door middel van eigen werk. Een doorgaande lijn zorgt voor de juiste opbouw en borging. Bij de leerlingoverdracht worden de talenten van iedere leerling nadrukkelijk meegenomen. Dat doen we ook in contacten met de ouders. We bespreken met hen niet alleen de aandachtspunten, maar ook de gebieden waarop het kind juist is gegroeid: didactisch, maar zeker ook persoonlijk.

Gezien de schoolweging van onze school hebben we hoge verwachtingen op het gebied van cognitieve ontwikkeling. Dat leidt in de komende vier jaar tot de volgende signaleringswaarden: tenminste 85% van de leerlingen haalt op rekenen, lezen en spelling in groep 8 referentieniveau 1F en 49% haalt 2F. Gemiddeld over drie jaar moet dit resultaat gehaald worden. Door in te steken op de leerlingen met een hogere intelligentie moet ook de signaleringswaarde van referentieniveau 2F gehaald worden. Dit doen we door: op een hoog niveau les te geven met behulp van 'Bloom' en de 'Denksleutels', het juiste gebruik van de methodes, verrijkend en verdiepend werk via de verrijkingsmap.

15% van de leerlingen of minder haalt niet de signaleringswaarde van 1F. Ook deze leerlingen hebben een passend aanbod nodig. Voor een aantal leerlingen in de bovenbouw is vanaf 2023 een praktijkklas ingericht.

1.3.2 Vakken en methodes

Op onze school werken we met methodes voor de verschillende vakgebieden, die *up-to-date* zijn. Daarin wordt in de basis gewerkt met differentiatie.

De didactische leerlijnen zien we bij alle vakken en zijn geïntegreerd in de methode. We houden hierbij rekening met de leerlingpopulatie van onze school. Tijdens de instructiemomenten doen we recht aan de verschillende niveaus van de kinderen, bijvoorbeeld middels de modellen Taxonomie van Bloom en de 'Denksleutels'.

1.3.3 Communicatie

Diverse communicatiemiddelen worden ingezet voor communicatie met ouders/verzorgers, leden van de schoolvereniging en externen. Daarbij valt te denken aan berichtgeving per e-mail, per brief, via de website en via Parro. Voor ouders/verzorgers worden gedurende het schooljaar verschillende gespreksavonden georganiseerd. Zij worden tevens geïnformeerd via het Ouderportaal van het administratiesysteem ParnasSys. Dit ouderportaal voorziet in de behoefte van een actuele rapportage van de leerresultaten, zodat ouders/verzorgers kunnen volgen welke cijfers hun kind heeft gehaald. De school vindt het belangrijk om transparant te zijn en ouders/verzorgers te informeren over de vorderingen en het welbevinden van hun kind.

1.4 Organisatiestructuur van de school

1.4.1 Personeelsbeleid

Het personeel vervult een sleutelrol in het realiseren van de levensbeschouwelijke en onderwijskundige doelen. De leerkrachten zijn de kernmedewerkers van onze school. Zij staan het dichtst bij de leerlingen en hun leer- en ontwikkelproces. Zij zijn bij uitstek degenen die zicht, inzicht en overzicht hebben op de groep en de ontwikkelingen in de groep. De leerkracht is daarom altijd het eerste aanspreekpunt voor de ouders/verzorgers. Het personeelsbeleid is daarom vastgelegd in een integraal plan waarin de belangrijkste zaken zijn opgenomen, zoals de functie en opzet van functioneringsgesprekken en werving en selectie van personeel. Kernwaarden die wij voor met name de leerkracht aan een reformatorische school van belang achten, zijn:

- De leerkracht is degene die door middel van overdracht en vorming een bijdrage levert aan de persoonlijkheidsontwikkeling van de leerlingen. Daarnaast wordt eveneens gehecht aan handelingsruimte voor de leerlingen om aan de beoogde zelfstandigheid vorm te kunnen geven (*herderfunctie*);
- De leerkracht is degene die de leerlingen inleidt in de betekenis van de dingen om hen heen (*gidsfunctie*);
- De leerkracht is degene die de leerlingen zorg, maar ook bescherming biedt (*tuinierfunctie*);
- De leerkracht vervult een voorbeeldfunctie; hij/ zij vertegenwoordigt het geheel van Bijbelse normen en waarden, waarmee de leerling zich kan identificeren en is tevens gezagsdrager (*identificatiefunctie*);
- De leerkracht houdt rekening met de verscheidenheid aan talenten en waardeert zowel de gaven van het hoofd als die van het hart en de handen (*schatbewaarderfunctie*).

Om het personeel zijn werk kwalitatief goed en gemotiveerd te laten verrichten, functioneren diverse instrumenten en mechanismen in school. We noemen de belangrijkste:

- Nascholing op onderwijskundige ontwikkelingen;
- Bouwvergaderingen waarin de schoolontwikkeling en de leerlingzorg een plaats hebben;

- Individuele nascholing en begeleidingstrajecten;
- Personeelsvergaderingen waarin nagedacht wordt over de gezamenlijke visie en de vormgeving in de praktijk;
- Begeleiding door het managementteam en indien nodig door externen.

Verder wordt rekening gehouden met werkbelasting en belastbaarheid van het personeel. Zo wordt bij extra taken gekeken op welke manier het werk van het personeelslid in kwestie kan worden gecompenseerd. Bij ziekte en uitval op langere termijn worden zowel de betreffende leerkracht als de directie begeleid door een adviseur van arbodienst 'Perspectief'. Werkdruk wordt verlicht door zoveel mogelijk groepen te vormen, zodat het gemiddeld aantal leerlingen niet te groot wordt. Leerkrachten krijgen ambulante tijd voor een aantal gesprekken. Voor wat oudere leerkrachten worden compensatie-uren opgenomen in het werkverdelingsplan. In de jaarlijkse personeelstevredenheidsenquête geven de leraren aan de werkdruk als acceptabel te ervaren en het werken op school als fijn. Dit komt ook naar voren in de functionerings- en beoordelingsgesprekken.

Managementstructuur

De onderbouw (groep 1-2), de middenbouw (groep 3-5) en de bovenbouw (groep 6-8) worden aangestuurd door de teamleiders. De teamleiders ondersteunen de directeur bij het ontwikkelen van het strategisch beleid, denken mee over besluiten en keuzes die de school betreffen en helpen mee in het beantwoorden van operationele vraagstukken. Tweewekelijks vindt een formeel overleg van de directeur en teamleiders plaats, de MT-vergadering. Ontwikkelingen in de bouw worden dan gerapporteerd, resultaten besproken en bijstelling van het beleid doordacht.

Directie

De directie is gemandateerd door het bestuur en is verantwoordelijk voor het onderwijs op onze school, met name als het gaat over het personeelsbeleid, de kwaliteit en het volgen van de grote ontwikkelingen. De directie initieert samen met de MT-leden beleidsmatige verbetertrajecten op het gebied van onderwijskwaliteit, leerlingenzorg en de in- en externe communicatie. De directeur gaat ook in gesprek met ouders/verzorgers, wanneer er klachten, wensen of problemen zijn en men bij de leerkracht en teamleider niet naar tevredenheid is geholpen. Bij ziekte of afwezigheid van de directie functioneert één van de teamleiders als plaatsvervangend directeur.

Teamleiders

Er zijn drie teams in de school: de onderbouw (groepen 1 en 2), de middenbouw (groepen 3-5) en de bovenbouw (groepen 6-8). De teamleiders zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken in de bouw. De teamleiders sturen de bouw aan en zijn het eerste aanspreekpunt van de leerkrachten in zijn of haar team. Een andere taak is om het in het MT geformuleerde onderwijsbeleid te helpen implementeren en begeleiden in de dagelijkse praktijk. Alles wat te maken heeft met de samenwerking en het functioneren van leerkrachten is de directe verantwoordelijkheid van de teamleiders.

Intern begeleiders

De interne begeleiders (IB'ers) hebben een staffunctie. Zij zijn verantwoordelijk voor alle processen rondom de leerlingenzorg en bewaken het leerlingvolgsysteem. De IB'er kan op school-, bouw- en individueel niveau worden ingeschakeld om de deskundigheid en handelingsbekwaamheid van leerkrachten te bevorderen. Desgevraagd (via een hulpvraag van leerkracht of teamleider) komen zij in actie. Hun doel: op basis van een gerichte hulpvraag de leerkracht en de leerling ondersteunen in een lastige of nieuwe situatie en daarmee de leerkracht in zijn kracht zetten. De IB'er houdt de teamleider en de directie op de hoogte van zaken die niet goed lopen of extra zorg vereisen. De IB'ers rapporteren tweemaal per jaar aan de directie over de leerresultaten en de opbrengsten van het onderwijs. Daarnaast coördineren de IB'ers de hulp aan meerbegaafde leerlingen in hun bouw.

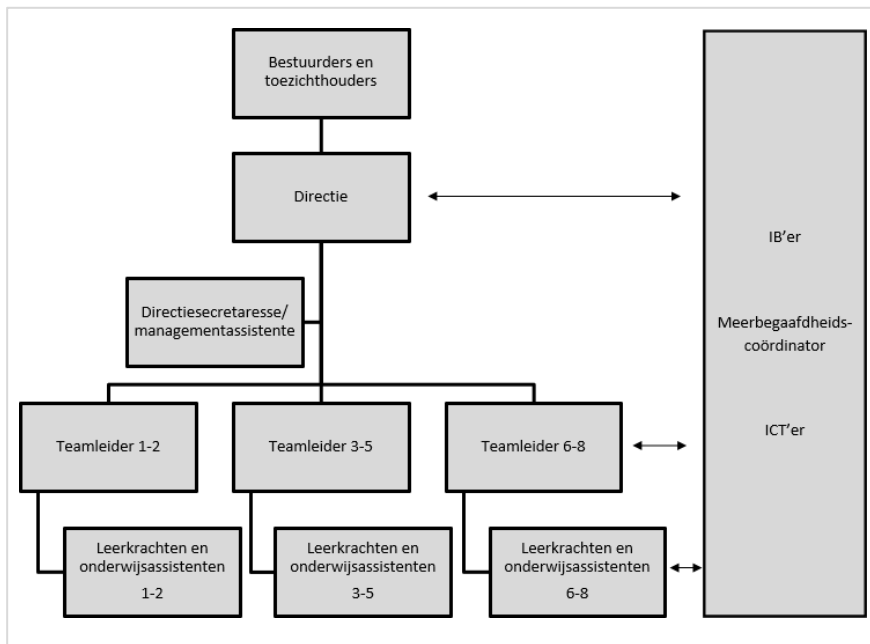
Overige functies binnen de school

- De ICT-coördinator stimuleert, begeleidt, coördineert en evalueert het werken met informatie- en communicatietechnologie binnen de school;
- De onderwijsassistenten houden zich bezig met de dagelijkse ondersteuning van de leerkrachten, door het helpen van leerlingen met een specifiek leerprobleem. Daarnaast begeleiden zij kinderen met een
- |
- |

Organogram

In 2023 was het organogram zoals hierna is weergegeven (zie figuur 2).

Figuur 2

2 Verslag over 2023

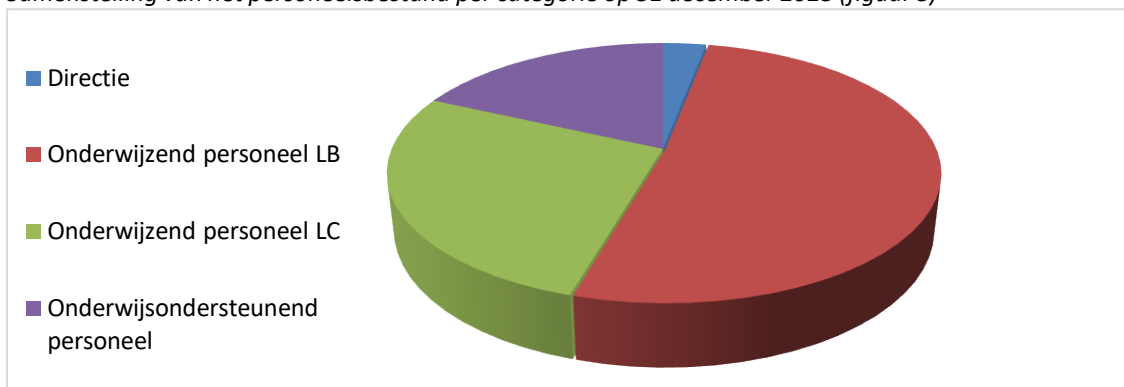
2.1 Algemeen

De Rehobôthschool biedt onderwijs met een heldere identiteit en van een hoge kwaliteit, waarbij zorg en aandacht voor de leerling centraal staat. Vanuit betrokkenheid op de Bijbel en betrokken op de leerling werken we aan toerusting en begeleiding. We voeren de dialoog met belanghebbenden. We werken als school aan onze ontwikkeling en willen zorgen voor een passende uitdaging voor onze leerlingen.

Gedurende het verslagjaar is veel inspanning verricht om de gestelde doelen te realiseren. In de volgende paragrafen informeren wij u over het personeel, de schoolprestaties, de uitvoering van het schoolplan, kwaliteitstoetsing en de contacten met belanghebbenden en belangengroepen. Het bestuur is aan de hand van een bestuurlijke jaargenda op hoofdlijnen betrokken geweest bij de vaststelling van de doelen en voortgangsmeting op de relevante beleidsterreinen.

2.2 Personeel

Samenstelling van het personeelsbestand per categorie op 31 december 2023 (figuur 3)

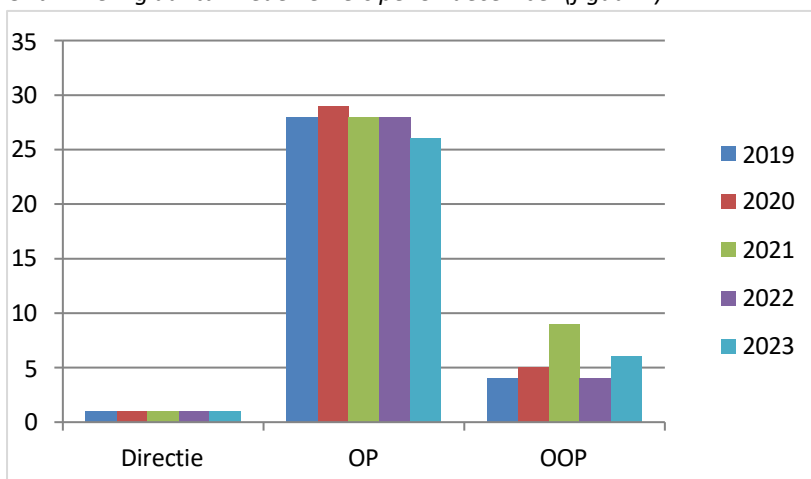
Figuur 3

Leerkrachten vallen in de categorie onderwijzend personeel (OP) en de andere functies in de categorie onderwijsondersteunend personeel (OOP).

Op 31 december 2023 betekent dit in aantallen personeelsleden naar functie:

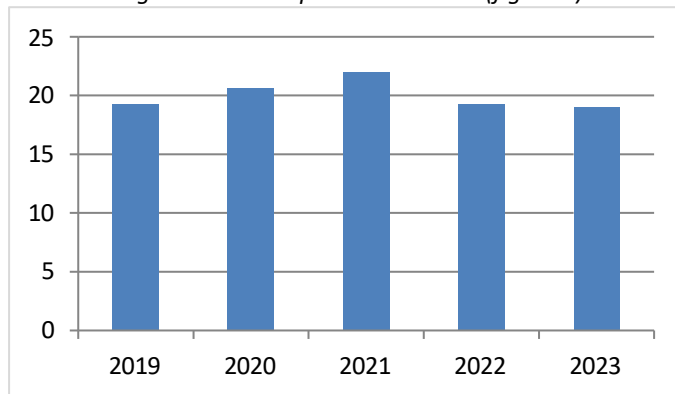
- 1 directeur
- 9 leerkrachten (fulltime/parttime schaal LC)
- 17 leerkrachten (fulltime/parttime schaal LB, invallers niet meegerekend)
- 4 onderwijsassistenten
- 2 secretaresses

Ontwikkeling aantal medewerkers per 31 december (figuur 4)

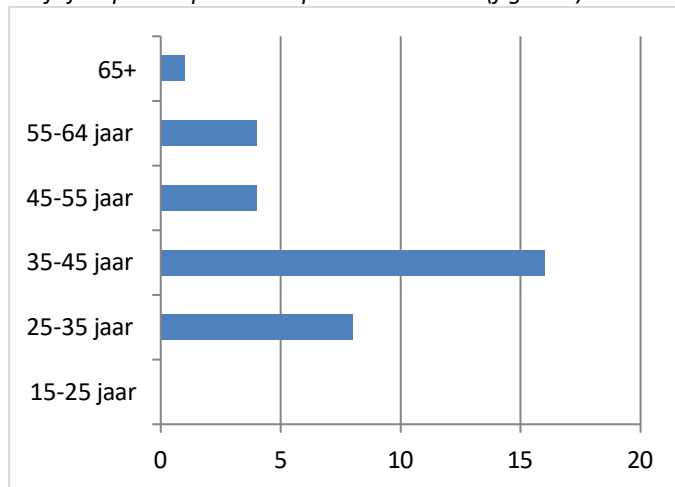
Figuur 4

Ontwikkeling in aantal FTE per 31 december (figuur 5)

Figuur 5

Leeftijdsofbouw personeel per 31 december (figuur 6)

Figuur 6

Toelichting

Vanwege het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) dat door de overheid is vormgegeven om de gevolgen van de coronacrisis te verminderen op het gebied van leervertraging, heeft de school een groot bedrag aan subsidies ontvangen. Het grootste gedeelte van de subsidies is gebruikt om klassenverkleining en extra handen in de klas te realiseren.

Nascholing

Elk jaar wordt (een deel van) het personeel geschoold ten aanzien van een aantal onderwerpen. De volgende onderwerpen kregen de aandacht:

- In 4 teambijeenkomsten ontwikkelden we onze kennis van PCM (communicatiemodel);
- In 2 teambijeenkomsten ontwikkelden we ons beleid op burgerschap;
- In 1 teambijeenkomst namen we kennis van hoe kindermishandeling gesignaleerd kan worden en hoe de meldcode werkt;
- Om geregistreerd te blijven in het schoolleidersregister, volgde de directeur vanuit het budget 'professionaliseren en begeleiding schoolleiders' nascholing. Bij sommige onderdelen daarvan werd het MT betrokken. Samen met de schoolleiders van FPO Rijnmond wordt deze nascholing gevolgd bij dhr. D.D. Both van 'Turn around';
- Verder zijn er door verschillende collega's cursusedagen bijgewoond over uiteenlopende onderwerpen, zoals over talentbegeleiding en BHV.

Gesprekscyclus

Tijdens het verslagjaar zijn de verschillende gesprekken vanuit de gesprekkencyclus gehouden. Dit betreft gesprekken over het sociaal functioneren van de groep, de opbrengsten van het onderwijs en de persoonlijke ontwikkeling van de medewerkers. Over het algemeen was het beeld positief, ten aanzien van de sfeer, de werkdruk en de onderlinge waardering.

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage in de afgelopen vijf kalenderjaren is als volgt (tabel 1 en 2).

Jaar	Ziekteverzuimpercentage (OOP en OP)
2019	1,60
2020	3,56
2021	3,45
2022	3,37
2023	5,23 ²

Tabel 1

Jaar	Landelijk percentage ziekteverzuim ¹	Landelijk percentage ziekteverzuim sector Onderwijs
2019	4,4	5,0
2020	4,7	4,8
2021	4,9	4,7
2022	5,6	5,7
2023	5,3	5,6

Tabel 2

Ziekteverzuim dat langer duurt dan veertien dagen wordt vergoed door het Vervangingsfonds voor Gereformeerd Schoolonderwijs (VFGS). Het principe is dat de zieke werknemer wordt doorbetaald gedurende de ziekte en de school dit salaris vanaf de vijftiende ziektedag vergoed krijgt om vervanging in te zetten.

Personele wijzigingen

In het verslagjaar zijn enkele wijzigingen in de personele bezetting opgetreden:

- Mevr. P. ten Hoeve-Gisolf nam afscheid van onze school wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.
- Mevr. A.A. Nolen-van den Akker werd invaller in plaats van vaste leerkracht voor een groep.

Gevoerd beleid inzake beheersing van uitkeringen na ontslag

De vereniging is ten behoeve van de beheersing van uitkeringen na ontslag aangesloten bij de stichting BWGS (Beheersing Wachtgeldvolume Gereformeerd Schoolonderwijs). BWGS is een stichting die zich bezighoudt met het beheersen van het wachtgeldvolume van de bij de stichting aangesloten scholen. BWGS betaalt de uitkeringskosten van werkloos onderwijspersoneel van de aangesloten scholen, onder de voorwaarde dat een schoolbestuur kan aantonen dat zij zich voldoende heeft ingespannen om ontslag van een personeelslid te vermijden en, voor zover mogelijk, een goed alternatief heeft geboden (binnen de school, of daarbuiten). In het achterliggende jaar zijn aanvragen van onze vereniging niet afgewezen.

2.3 Onderwijsresultaten

Als school hechten we waarde aan een brede beoordeling van de onderwijsresultaten. Daarom worden niet alleen de eindresultaten beoordeeld, maar ook de tussentijdse resultaten. Ten diepste gaat het ons er om of we die toegevoegde waarde bieden die onze grondslag en doelstelling beogen. In dit licht bezien krijgen cijfers en beoordelingen een andere plaats. We streven naar een hoge onderwijskwaliteit, een brede vorming van de leerlingen, maar zien ook uit naar het werk van de Heere in harten van onze leerlingen.

Op de website van de Inspectie van het Onderwijs (www.onderwijsinspectie.nl) vindt u gegevens van onze school. Daar vindt u ook de rapportages van de onderzoeksresultaten.

Op school worden de vorderingen van de leerlingen gevolgd met behulp van Cito-toetsen. Deze nemen de groepsleerkrachten af aan de hand van een vastgestelde toets kalender. De uitslagen worden vermeld op het rapport van de leerling. Met name de Eindtoets wordt gebruikt om op schoolniveau de resultaten te volgen.

2.4 Voortgang uitvoering van het schoolplan – extra middelen

Vanaf schooljaar 2023-2024 is *Schoolplan 2023-2027* in werking getreden. Dit plan is in 2022-2023 ontwikkeld met alle betrokkenen: bestuur, team, ouders en MR. In het plan is in grote lijnen opgenomen welke beleidsterreinen aandacht krijgen en welke ontwikkelingen voor de school van belang zijn in de komende vier jaren. In het verslagjaar was er aandacht voor onder meer Executieve functies, de nieuwe IEP-toetsen (opvolger van Cito), het opzetten van een praktijkklas en het in gebruik nemen van Chromebooks in de bovenbouw. Ook is het burgerschapsbeleid verder ontwikkeld. Zie hiervoor de alinea 'nascholing'. De directie legt halfjaarlijks op

¹ Bron: StatLine (CBS) (geraadpleegd: 17 januari 2023), *Ziekteverzuimpercentage; bedrijfstakken (SBI 2008) en bedrijfsgrootte*, [https://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=80072NED&D1=0&D2=0-6,11-14,18,20-25,27-29,34-35&D3=4,9,\(I-6\)-I&HD=120703-1034&HDR=T,G2&STB=G1](https://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=80072NED&D1=0&D2=0-6,11-14,18,20-25,27-29,34-35&D3=4,9,(I-6)-I&HD=120703-1034&HDR=T,G2&STB=G1)

² Bron: Werkgeversportaal arbodienst Perspectief.

schoolniveau verantwoording af aan de toezichthouders over de gehaalde resultaten ten opzichte van de gestelde doelen.

Sociale veiligheid

De Rehobôthschool hecht er bijzonder aan dat leerlingen zich veilig en thuis voelen op school. Wij zijn ervan overtuigd dat onze leerlingen zich alleen in een veilige omgeving goed kunnen ontwikkelen. Mevr. J. Molenaar is coördinator sociale veiligheid. Vanuit haar expertise en ervaring zorgt zij dat het beleid dat op dit terrein is ontwikkeld, uitgevoerd wordt in de praktijk. Mevr. J.T. Reijnders en mevr. A.B. de Geus-den Hertog zijn de interne vertrouwenspersonen, dhr. S.D. Post te Gorinchem is extern vertrouwenspersoon.

De sociale veiligheid wordt gemonitord met behulp van vragenlijsten in Zien! die door leerkrachten (groep 3-5) en leerlingen (groep 6-8) worden ingevoerd. Ook vullen ouders elk jaar in november een korte vragenlijst in. De uitkomsten hiervan stemmen tot tevredenheid. Als er op individueel niveau zorgen worden geuit, wordt daar direct actie op ondernomen.

Informatiebeveiliging en privacy

Samen met de Functionaris Gegevensbescherming (FG'er) wordt uitvoering gegeven aan het beleid voor informatiebeveiliging en privacy (IBP). De taken van de FG'er bestaan tenminste uit:

- Het toezicht houden op de naleving van wet- en regelgeving, alsmede naleving van het privacyreglement;
- Het adviseren van het bestuur ten aanzien van privacy-aangelegenheden;
- Het adviseren van het bestuur inzake het uitvoeren van een DPIA (vooronderzoek naar privacy risico's);
- Het fungeren als centraal meldpunt voor vragen en klachten over het privacybeleid.

In het jaar 2023 is er geen beveiligingsincident geregistreerd of datalek gemeld. Op de school is geen sprake geweest van heimelijk cameratoezicht. In het verslagjaar is onder andere aandacht besteed aan de verwerkersovereenkomsten, het invullen van het register van verwerkingen, het opstarten van een risico-inventarisatie van een bedrijfsproces (DPIA) en het (opnieuw) verzamelen van toestemmings- en geheimhoudingsverklaringen. Ook zijn controlewerkzaamheden uitgevoerd, bijvoorbeeld op het gebruik van ParnasSys. Tijdens de bezoeken is gekeken of de school voldoet aan de eisen die het IBP-beleid en de AVG stellen. De functionaris gegevensbescherming legde in het verslagjaar vijf werkbezoeken af.

Nationaal Programma Onderwijs

Om de leervertraging ten gevolge van de coronacrisis te minimaliseren heeft de school extra budget gekregen. In 2021 is in kaart gebracht met het bestuur, de MR en het team welke gevolgen in beeld zijn. Deze gevolgen zijn gerubriceerd binnen de lijst van interventies van de overheid. Hier is een begroting voor opgesteld die door bestuur en MR is goedgekeurd. Dit betreft onder meer het verkleinen van de klassen, meer handen in de klas, investeren in een aantal leergebieden, zoals begrijpend lezen en de aanschaf van voldoende ICT-apparatuur voor thuisonderwijs bij quarantaine of ziekte. In 2023 is dit gecontinueerd.

Werkdruk

Vanwege ontvangen financiën voor werkdrukverlichting kon met instemming van bestuur, MR en team ook in 2023 een extra klas opgenomen worden in de formatie. Het gemiddeld aantal leerlingen per groep is daardoor laag en als gevolg daarvan de individuele aandacht voor de leerlingen groter. Ook was er ruimte voor extra onderwijsassistentie. Om de druk op de uitvoering van de leerlingzorg te verlichten wordt een aantal moeders als vrijwilliger ingezet om leerlingen met problemen bij het aanvankelijk lezen te begeleiden.

2.5 Leerlingbegeleiding en Passend Onderwijs

Passend Onderwijs heeft als doel om voor alle leerlingen een passende plaats te creëren om onderwijs te volgen. Binnen onze school wordt gezocht naar mogelijkheden om dit te realiseren. Wanneer het de beste optie is voor de leerling, de klas en de leerkracht, worden voor een leerling die extra begeleiding nodig heeft, tijd en middelen ingezet, zodat de leerling binnen het basisonderwijs een plekje kan houden. Wij streven ernaar dat er geen leerlingen tussen wal en schip terecht komen. Indien nodig wordt hulp van externen ingehuurd. Leerlingen verwijzen, naar bijvoorbeeld het Speciaal Basisonderwijs, is alleen mogelijk, wanneer expertise binnen de school ontbreekt of geen expertise van buiten de school kan worden aangetrokken.

In 2023 werden Passend-Onderwijsmiddelen ingezet voor de drie programmalijnen van Berséba (zie par. 2.7):

- a. Expertise: onderzoeken naar dyslexie, psychologische onderzoeken, nascholing van onderwijsassistenten en intern begeleiders, nascholing over Executieve functies (vaardigheden om te ontwikkelen).

- b. Maatwerk: inzet en middelen voor plusklas en praktijkklas en ondersteuning bij rekenen in groep 8.
- c. Samenwerking: financiering Speciaal Basisonderwijs en Buitengewoon Onderwijs.

De intern begeleiders hebben een coördinerende rol om de leerlingbegeleiding in goede banen te leiden. Samen met de teamleiders worden de middelen in overleg met de betrokkenen ingezet. De richtlijnen hiervoor zijn beschreven in de schoolgids en het zorghandboek.

2.6 Interne en externe kwaliteitstoetsing

2.6.1 Externe kwaliteitstoetsing

Externe toetsing van de kwaliteit van het onderwijs vindt plaats op de volgende manieren:

- In juni 2018 heeft de onderwijsinspecteur de school bezocht. Er is onderzoek gedaan naar de financiën, de resultaten, de schoolontwikkelingen en de communicatie hierover. De school kreeg op alle punten een voldoende van de inspecteur. Het rapport is gepubliceerd op de website van de Inspectie van het Onderwijs en op de website van school. In 2023 is het basisarrangement behouden.
- De Federatie Primair Onderwijs Rijnmond hield in het verleden kwaliteitsonderzoeken. Dit wordt de komende jaren op een andere manier vormgegeven. In maart 2019 is de Rehoôthschool voor het laatst bezocht.
- Jaarlijks worden de resultaten van de eindtoets van groep 8 bij de Inspectie van het Onderwijs ingediend. Op basis hiervan neemt de inspectie een besluit over het soort toezicht wat men toepast in het volgende jaar.
- Vanuit het samenwerkingsverband Berséba (zie paragraaf 2.7) wordt de kwaliteit van het onderwijs gemonitord. In 2023 heeft een kwaliteitsgesprek plaatsgevonden.

2.6.2 Interne toetsing

Op school wordt tot en met 2023 voor de interne toetsing van de kwaliteit van het onderwijs gebruik gemaakt van leerlingvolgssysteemtoetsen van Cito. Tevens wordt in groep 7 de Cito-Entreetoets en in groep 8 de IEP Eindtoets afgenomen. Verder wordt gebruik gemaakt van het pedagogisch leerlingvolgsysteem Zien!. Met deze gegevens kunnen we als school een globale inschatting maken van wat het onderwijs voor onze kinderen heeft opgeleverd. Driemaal per jaar vinden gesprekken plaats door de teamleiders met de leerkrachten om het beleid te toetsen. De resultaten van de sociaal-emotionele vragenlijsten (oudervragenlijst, leerkrachtvragenlijst (groep 1-5), leerlingvragenlijsten (groep 6-8), sociogrammen, et cetera) in november, de onderwijsresultaten aan de hand van de Cito-toetsen in februari en juni. De opbrengsten worden besproken en indien nodig worden actieplannen opgesteld (individueel of groepsgewijs). In 2023 is een tevredenheidspelling uitgevoerd onder het team en de ouders. Ook is deze geëvalueerd. Over het algemeen zijn de uitslagen van toetsen en vragenlijsten op onze school op of boven de norm die voor onze school gesteld is.

2.7 Belanghebbenden en samenwerkingsverbanden

In deze paragraaf wordt beschreven met welke instanties de school direct of indirect te maken heeft.

Vereniging Gereformeerd Schoolonderwijs (VGS)

Het bestuur is lid van de besturenorganisatie voor het reformatorisch onderwijs, de Vereniging Gereformeerd Schoolonderwijs. Door de VGS wordt naast bestuurlijke, organisatorische, juridische en directie-ondersteunende activiteiten ook de personeels-, salaris- en financiële administratie gevoerd.

PO Raad

Onze school is lid van de PO Raad. De PO Raad is een sectororganisatie voor besturen in het primair onderwijs en behartigt de gemeenschappelijke belangen van de besturen in onder andere het basisonderwijs. In het verslagjaar betrof dat onder meer extra middelen tegen werkdruk.

Commissie Tussenschoolse Opvang (TSO)

Twee ouders geven leiding aan de TSO. Deze commissie maakt de roosters, zorgt voor het innen en betalen van de financiën en is contactpersoon voor school en ouders op momenten dat dat nodig is. Voor de betalingen en het maken van de roosters is ook in 2023 gebruik gemaakt van OverblijfSoftware.nl.

Berséba

De school participeert in het landelijke samenwerkingsverband Berséba, de Vereniging Reformatorisch Passend Onderwijs voor primair en speciaal onderwijs. De uitzondering op lokale samenwerkingsverbanden, die de overheid maakte voor het reformatorisch onderwijs heeft geresulteerd in een solide samenwerkingsverband. Berséba financiert, controleert en adviseert op het gebied van de zorg die gegeven wordt aan onze leerlingen. Ieder jaar zijn er diverse bijeenkomsten voor directie en Interne Begeleiders waar de scholen van regio Barendrecht onderling zaken afstemmen.

FPO Rijnmond

Het schoolbestuur is aangesloten bij de Federatie Primair Onderwijs regio Rijnmond. Bij deze federatie zijn bijna dertig reformatorische scholen voor (speciaal) basisonderwijs uit de regio Rijnmond aangesloten. Er wordt samengewerkt door bestuur, directie en ICT'ers. Naast algemene zaken als stimulering van kwaliteitszorg en professionalisering van directies, hebben ook dit jaar binnen de FPO-onderwerpen op het gebied van Burgerschapsonderwijs en Arbo de aandacht gekregen.

Gemeente Barendrecht

Geregeld vindt er overleg plaats tussen de gemeente en de Barendrechtse schoolbesturen. Tijdens deze gesprekken wordt nagedacht over de zorg aan kwetsbare leerlingen, hoe financiën kunnen worden besteed en welke onderwerpen op de politieke agenda (zouden moeten) staan.

Directiekring Barendrecht

Enkele keren per jaar komt de directiekring Barendrecht bijeen. Deze kring bestaat uit afgevaardigden van de plaatselijke scholen (van openbaar onderwijs tot reformatorisch onderwijs). Tijdens de vergaderingen is tevens een beleidsmedewerker van de gemeente aanwezig om onderwerpen in te brengen die worden voorbereid op de afdeling 'Plan' van het gemeentehuis.

Wijkteam

Het wijkteam is de schakel tussen de gemeente en de school en de toegangspoort richting extra zorg voor leerlingen. Voor de school is mw. D. Bal-Bosschaart contactpersoon. Voor ouders is er ook de mogelijkheid om zelf contact op te nemen met het Centrum voor Jeugd en Gezin.

GGD

De school acht het van belang dat er een goede en begripvolle verstandhouding is met de Gemeentelijke Geneeskundige Dienst (GGD). De GGD geeft informatie over wat de school kan en moet doen bij infectieziektes.

Logopedie

Op school vindt een eerste screening plaats voor eventuele logopedische hulp en begeleiding. Sinds 2015 betaalt de school deze screening zelf. Na afloop van de screening wordt er in sommige gevallen een behandeltraject gestart in een van de lokale logopediepraktijken.

Elorah

Kinderopvangorganisatie Elorah is onderdeel van Stichting Kibeo. Ze gebruiken de ervaring, pedagogische expertise en solide faciliteiten van Kibeo. Elorah heeft een eigen pedagogisch beleid met als uitgangspunt de Bijbelse normen en waarden en de identiteit. De pedagogisch medewerkers van Elorah hebben een christelijk reformatorische achtergrond en zijn goed opgeleid. In 2023 is met Elorah verkend welke mogelijkheden er zijn om een peutergroep te starten in augustus 2024.

2.8 Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad heeft gedurende 2023 vijf keer vergaderd en daarnaast ook een vergadering gezamenlijk met het schoolbestuur gehouden. Zoals ieder jaar, passeert een aantal zaken standaard de revue: bijvoorbeeld het jaarplan, het schoolplan en de begroting. Binnen de MR wordt van gedachten gewisseld over alle onderwerpen die aan de orde komen en wordt, indien nodig, instemming of advies gegeven aan het bestuur. Tijdens een deel van de MR-vergaderingen is de directeur aanwezig, zodat alle thema's ook vanuit directie en bestuur direct kunnen worden toegelicht.

Bestuur en MR wisselen wederzijds de notulen uit, wat over en weer bijdraagt aan een goede informatievoorziening. Mede met het oog op een goede informatievoorziening en een goede samenwerking, wordt ook ieder jaar een gezamenlijke vergadering van bestuur en MR gehouden.

In 2023 nam mw. A. Nederveen-Flier afscheid van de MR. Mw. J. Oosterom-Boonstoppel werd verwelkomd als nieuw lid. De samenstelling van de MR is sindsdien als volgt:

Personeelsgeleding:

Mw. B.A. de Geus-den Hertog, 2e secretaris
Mw. M.J. Joosse-de Visser, 1e secretaris
Mw. J. Molenaar
Mw. J. Oosterom-Boonstoppel
Mw. M.W. Verleun-Weggeman

Oudergeleding:

Mw. P. Jacobse-Weststrate, 2e voorzitter
Dhr. W. Kodde
Dhr. K.J. 't Mannetje
Dhr. F. Visser, 1e voorzitter
Mw. P. Voets-Goudriaan

2.9 Bestuur en toezicht

2.9.1 Algemeen

In het document *Besturen en Toezicht houden* is verwoord hoe het bestuur de verplichtingen zoals beschreven in de Code Goed Bestuur vormgeeft. De Code Goed Bestuur benadrukt de verplichte scheiding van de functies van bestuur en intern toezicht binnen organisaties voor primair onderwijs. De gekozen bestuursvorm is die van 'gemandateerd bestuurder'. Het bestuur heeft de meeste taken gemandateerd aan de directie en treedt op als intern toezichthouder. Voor een aantal wettelijk verplichte taken en voor taken rondom identiteit treedt het bestuur ook op als bestuurder. Dit is conform wettelijke verplichting die sinds 1 augustus 2011 geldt.

Het bestuur wacht niet alleen initiatieven van het management af, maar zorgt ook zelf voor visieontwikkeling. Dit vindt plaats door relevante ontwikkelingen te verkennen en deze samen met het management te vertalen naar schoolbeleid.

2.9.2 Schoolvereniging (VCORG) en samenstelling bestuur

Een groot deel van de ouders/verzorgers van de leerlingen is lid van de schoolvereniging. Begin mei ontvingen de leden het jaarverslag over 2022.

De jaarlijkse algemene ledenvergadering werd gehouden op 30 mei 2023. Met een kort meditatief woord werd de vergadering geopend. Het jaarverslag werd toegelicht. Er waren verschillende vragen, die tijdens de vergadering zijn beantwoord.

Tijdens de vergadering vond ook verkiezing van bestuursleden plaats. Bestuurslid L.B. van Leenen (GG) was aftredend en niet herkiesbaar vanwege het bereiken van de maximale bestuursperiode. Bestuurslid C.J. de Bruin (HHG) had aangegeven vanwege privé-redenen eerder dan de gestelde termijn te willen stoppen en was daarmee niet herkiesbaar. In hun plaats werden gekozen: J.M. Blok (HHG) en P.J.M. van der Have (GG). Conform de statuten van de vereniging telt het bestuur zeven leden. De taakverdeling was sinds de ledenvergadering als volgt:

Dhr. A. van Es, voorzitter

Dhr. E. Bahlman, secretaris

Dhr. J.A. Smits, penningmeester

Dhr. P.J.M. van der Have, algemeen bestuurslid

Dhr. J.M. Blok, 2e voorzitter

Dhr. C.A.R. Kuiper, 2e secretaris

Dhr. B. Flier, 2e penningmeester

In afwijking van de code Goed Bestuur worden op deze plaats geen (on)betaalde nevenfuncties gemeld. Wel is duidelijk dat er geen nevenfuncties zijn die strijden met de belangen van de school. De bestuursleden krijgen geen vergoeding voor hun werk voor het schoolbestuur

2.9.3 Vergaderingen

Algemene bestuursvergaderingen

In 2023 hebben de bestuurders en de directie regelmatig gezamenlijk vergaderd. Tijdens deze vergaderingen zijn de managementrapportages besproken waarin onderwerpen een plaats hebben als onderwijsopbrengsten, personeelszaken, de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen, sociale veiligheid en financiën.

Daarnaast kwamen verschillende thema's aan bod, zoals: identiteit van de school, vormgeving van burgerschapsonderwijs, renovatie van het schoolgebouw en kinderopvang.

Met ingang van het cursusjaar 2023/2024 is de agendastructuur aangepast om de kwaliteit en inhoud van de vergaderingen te verbeteren. De toezichthouders vergaderen het eerste deel van de vergadering om de feedback-/bespreekpunten vast te stellen alvorens het gesprek aan te gaan met de directie.

Vergadering van Toezichthouders

Naar aanleiding van de zelfevaluatie is besloten om één tot twee keer per jaar met elkaar als toezichthouders te vergaderen. Eén vergadering wordt gepland aan het begin van het cursusjaar om eventuele nieuwe bestuursleden in te werken en de bestuurlijke taken te verdelen. De tweede vergadering wordt gepland op de helft van het schooljaar en heeft met name als doel om te reflecteren op gevoerde beleid, behaalde resultaten en het doen van zelfreflectie.

Jaarlijks overleg met de MR

Tijdens één van de vergaderingen is met een afvaardiging van de MR vergaderd. We hebben gesproken over de onderlinge samenwerking, de actuele dossiers en de manier waarop bestuur en MR elkaar aanvullen. Daarnaast hebben we het gesprek gevoerd over de manier waarop we als bestuur het toezichthouden vormgeven en de manier waarop zaken rondom de identiteit van de school waargenomen en waar nodig opgepakt worden. Voor 2024 zal het overleg met de MR twee keer per jaar ingepland worden in navolging van de Code Goed Bestuur.

2.9.4 Toezicht houden

Zoals bij 2.9.1 vermeld is, heeft het bestuur de meeste taken gemandateerd aan de directie en treedt ze op als toezichthouder. Voor een aantal wettelijk verplichte taken en voor taken rondom identiteit treedt het bestuur ook op als bestuurder.

Het bestuur heeft toegezien op de rechtmatige en doelmatige besteding van de financiële middelen. Het toezichthoudend orgaan heeft Van Ree accountants benoemd als externe accountant. In het afgelopen jaar werden de financiële kwartaalcijfers besproken door de toezichthouders. Deze rapportages, die kort na de afloop van het kwartaal beschikbaar waren, lieten een ontwikkeling zien van het resultaat: die lag in lijn van de begroting. Verschillen met de begroting werden door het dagelijks bestuur geanalyseerd en verklaard. In de managementrapportages is een risicoparagraaf opgenomen (intern risicobeheersingssysteem), waardoor mogelijke risico's vroegtijdig in beeld zijn en nagedacht kan worden over beheersingsmaatregelen.

De verantwoording over de uitvoering van de taken van het toezichthoudend orgaan en de hiermee bereikte resultaten worden vastgelegd aan de hand van de overzichten zoals opgenomen in het document *Besturen en Toezicht houden*.

Ook werd tussentijds kennisgenomen van de stand van zaken met betrekking tot de voorgenomen investeringen en de uitvoering van het programma voor (groot) onderhoud.

Tweemaal per jaar wordt over de onderwijsresultaten, zoals de Cito-resultaten, de analyse van de Entreetoets en de Eindtoets en de resultaten van de intern begeleiders aan de toezichthouders gerapporteerd. Jaarlijks wordt kennisgenomen van het jaarplan, de formatie, het vakantierooster en de schoolgids. Nieuw beleid wordt besproken en aangevuld of goedgekeurd. Door de directie worden onder andere het aantal klachten en de aard ervan, het verslag van de vertrouwenspersonen en het verslag van het ziekteverzuim gerapporteerd. Stukken die goedgekeurd worden door de toezichthouders, werden voorgelegd aan de MR voor instemming of advies. De toezichthouders hebben in 2023 onder meer hun goedkeuring gegeven over:

- Functieboek
- Vakantierooster schooljaar 2023-2024
- Jaarverslag 2022
- Treasurystatuut
- Wijzigingen in de schoolgids voor schooljaar 2023-2024
- Beleid burgerschapsonderwijs
- Schoolplan 2023-2027
- Jaarplan 2023-2024
- Begroting 2024

2.9.5 Activiteiten

Naast het besturen en toezicht houden zijn er enkele activiteiten uitgevoerd, die kort uitgelicht worden:

- In maart 2023 heeft het bestuur een zelfevaluatie gedaan onder leiding van de VGS. Zowel de bestuurder als de toezichthouders hebben een enquête ingevuld. De resultaten zijn tijdens een overleg met de VGS toegelicht, besproken en waar nodig in concrete acties omgezet. Een deel van de acties is al in 2023 opgepakt, de overige acties zullen in 2024 opgepakt en geëvalueerd worden. Deze zelfevaluatie is onderdeel van de zorg voor bestuurlijke kwaliteit.

- De bestuursleden hebben in het jaar 2023 weer een aantal klassenbezoeken afgelegd samen met de directeur. Om de binding tussen docenten en toezichthouders te vergroten is besloten dat de toezichthouders voortaan in tweetallen de klassenbezoeken zullen doen (zonder directeur), waarbij ernaar gestreefd wordt om alle leerkrachten één keer per jaar te bezoeken.
- In 2022 is door de VGS een statutencheck uitgevoerd waarna de statuten zijn aangepast. De vernieuwde statuten zijn op de Algemene Ledenvergadering van 28 maart 2023 aan de leden voorgelegd. Omdat er geen tweederde deel van de leden aanwezig was, zijn de statuten op de Algemene Ledenvergadering van 30 mei nogmaals voorgelegd en met instemming van de toen aanwezigen goedgekeurd. Daarna zijn de vernieuwde statuten door de toezichthouders bij de notaris getekend. Daarnaast is, na ondertekening van de statuten, de VGS aangesteld als 'waarnemend bestuurder' in geval van ontstentenis of belet van alle leden van het bestuur.
- In 2023 is verder gewerkt aan een drietal dossiers:
  1. Huisvesting: dit is nader omschreven in paragraaf 2.10 en 2.12;
  2. De lange-termijnontwikkeling van het leerlingenaantal en daaraan gerelateerd de toekomst van onze school. Op basis van de gemaakte leerling prognose (verwachte stabilisering rond 260 leerlingen) en het ontbreken van directe andere redenen, is besloten dit dossier tijdelijk te sluiten. Jaarlijks wordt de ontwikkeling van het leerlingenaantal geagendeerd, na de telling van 1 februari.
  3. Onderzoek naar de mogelijkheid en haalbaarheid van het aanbieden van kinderopvang in de school. In het afgelopen jaar is onderzoek gedaan naar de verschillende organisatievormen voor het opzetten van kinderopvang in school. Uitgangspunt van bestuur en directie is dat het opzetten en uitvoeren van kinderopvang niet ten koste mag gaan van schoolgerelateerde capaciteit (tijd/geld/middelen). We zijn in contact gekomen met Elorah, een organisatie die christelijk reformatorische opvang organiseert. Inmiddels is er een intentieverklaring getekend en wordt er gewerkt aan plannen om medio 2024 te starten met een peutergroep. Ook zijn er plannen om op termijn buitenschoolse opvang te realiseren.
- Namens de school zijn de thema-avonden van FPO Rijnmond bezocht en is samen met FPO Rijnmond nagedacht over de volgende twee thema's:
  - Bestuurlijke intervisie: Besturen en toezicht houden in de praktijk
  - Duurzaam onderwijs
- De nieuwe bestuursleden hebben deelgenomen aan de cursus 'Beginnende bestuurders', die aangeboden wordt door de VGS.

2.10 In en rond het schoolgebouw

2.10.1 Huisvesting en middelen

Het schoolgebouw aan de Dorpsstraat voldoet aan de eisen gegeven het huidige leerlingenaantal. De matige overzichtelijkheid is het zwakste punt van de schoollocatie. Naast de zestien lokalen is er ruimte voor onderwijsondersteunende activiteiten, zoals interne begeleiding en ICT. Verder zijn er een orthotheek en gespreks- en werkruimtes voor leerkrachten en leerlingen.

Vanwege de plannen voor renovatie/nieuwbouw is in het verslagjaar alleen noodzakelijk onderhoud uitgevoerd. Dit betrof naast klein onderhoud, onder meer het oplossen van lekkages aan het dak en het vervangen van het systeemplafond in het speellokaal. Ook is onder het plein een grote verstopping in het riool opgelost.

Omdat een integrale aanpak nodig zal zijn om het gebouw toekomstbestendig te maken en te verduurzamen, heeft overleg met de gemeente Barendrecht plaatsgevonden. De aanvraag voor nieuwbouw die werd ingediend, is door de gemeente afgewezen, omdat onze school niet voldoet aan de daarvoor geldende normen. Ook voor renovatie komt het gebouw nog niet in aanmerking.

Bestuur en directie hebben zich verdiept in het concept van '(ver)nieuwbouw' als alternatief voor renovatie/nieuwbouw. Samen met een bouwadviseur en ambtenaren van de gemeente Barendrecht is een school bezocht waar dit concept met succes is toegepast. Zowel het bestuur als de gemeente zijn positief over het concept (ver)nieuwbouw. Doel was om in 2023 de gemeente verder mee te krijgen in een traject waarin we (ver)nieuwbouw voor ons schoolgebouw kunnen uitwerken en tot concrete plannen kunnen komen. Dit heeft echter niet de gewenste voortgang gehad, omdat de gemeente Barendrecht allereerst een Integraal Huisvestingsplan (IHP) wil opstellen. Samen met de gemeente, ICS adviseurs en de andere Barendrechtse scholen hebben we meegewerkt aan het opstellen van een nieuw IHP. De vaststelling van het IHP door de gemeenteraad is gepland voor midden 2024.

2.10.2 Veiligheid

Elke vier jaar wordt een risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) afgenomen door onze federatieve Arbo-manager. In 2022 werd de RI&E afgenomen. Deze wordt jaarlijks geëvalueerd en actiepunten worden uitgevoerd. De arbo-coördinatoren en preventiemedewerkers zijn hiervoor verantwoordelijk. Jaarlijks wordt de brandmeld- en alarminstallatie gecontroleerd. Eén van de leerkrachten is gecertificeerd om de brandmeldinstallatie maandelijks te (laten) testen. Voor bedrijven en scholen geldt de verplichting dat er altijd voldoende BHV'ers beschikbaar moeten zijn en in actie kunnen komen bij een calamiteit. Er zijn negen personeelsleden die jaarlijks hun BHV-kennis bijhouden door twee cursusmiddagen bij te wonen over de onderdelen Brandveiligheid en EHBO.

2.10.3 Duurzaamheid en milieu

De school is in het verslagjaar bezig geweest met onderzoek naar (ver)nieuwbouw van het schoolgebouw, waarmee voldaan kan worden aan de huidige eisen ten aanzien van duurzaamheid en milieu.

2.11 Afhandeling van klachten

Volgens afspraken binnen het bestuur maakt de directie van elke officiële klacht van ouders/verzorgers een rapport op. In de zin van paragraaf 9.6 in de schoolgids is er bij de directie geen klacht binnengekomen. Wel zijn er geregeld gesprekken met ouders. Tijdens een aantal gesprekken werden zorg- of aandachtspunten aangereikt. In een aantal gevallen ging dit om het welbevinden van onze leerlingen. De aandachtspunten zijn onder verantwoordelijkheid van de directie afgehandeld. In de jaarlijkse managementrapportage van de directie aan het bestuur wordt een korte samenvatting gegeven van de aard van deze onderwerpen.

2.12 Toekomst

In het schoolplan zijn plannen opgenomen om het onderwijs aan onze leerlingen van hoge kwaliteit te houden. Onder meer zal geïnvesteerd worden in rekenen. We willen de uitgangspunten van de methode beter onder de knie krijgen. Daarbij verdiept het team zich in het instructiemodel EDI (Expliciete Directe Instructie)., Belangrijk aandachtspunt blijft om extra uitdaging te bieden aan leerlingen die de normale leerstof makkelijk tot zich nemen. Ook de praktijkklas vraagt verdere doordenking.

We willen meer en meer gaan werken volgens de principes van PCM. Dit communicatiemodel geeft inzicht in de verschillende manieren waarop leerlingen en leerkrachten communiceren.

Ook is van groot belang dat onze leerlingen gevormd worden tot goede burgers die deelnemen aan de samenleving van Nederland en die zich in leer en leven weten te baseren op de Bijbel, Gods Woord. In 2024 zal voor het eerst worden gemeten hoe het ervoor staat met de uitvoering van het burgerschapsbeleid.

We vinden het van belang om leerkrachten die kortgeleden gestart zijn te binden aan onze school. Zeker in een tijd van personeelsschaarste is het van belang om goede leerkrachten vast te houden.

Daarnaast is het de bedoeling dat over enkele jaren het schoolgebouw wordt vernieuwd tot een duurzaam schoolgebouw met een goed binnenklimaat. Er is meegedacht met het Integraal HuisvestingsPlan (IHP) dat in 2024 door de gemeenteraad wordt vastgesteld. Daarin is de vernieuwbouw van de Rehobôthschool gepland voor 2028.

2.13 Financiën en continuïteit

2.13.1 Algemeen

De cijfers in de overzichten in de volgende paragrafen zijn ontleend aan de jaarrekening over 2023, die ter controle is verstrekt aan Van Ree Accountants. Bij deze jaarstukken is door Van Ree Accountants een goedkeurende verklaring verstrekt.

2.13.2 Realisatie

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2023	Verschil
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	
Baten				
Rijksbijdragen	2.053	2.118	2.030	88
Overige overheidsbijdragen	-	-	-	-
Overige baten	49	35	45	-9
Totaal baten	2.102	2.154	2.075	79
Lasten				
Personele lasten	1.708	1.765	1.699	66
Afschrijvingen	73	67	68	-1
Huisvestingslasten	141	142	152	-9
Leermiddelen	84	98	83	15
Overige instellingslasten	149	112	98	14
Totaal lasten	2.155	2.183	2.099	84
Saldo baten en lasten	-53	-29	-24	-6
Saldo fin. baten en lasten	-1	6	1	5
Nettoresultaat	-53	-24	-23	-1

Bovenstaande tabel geeft een weergave van de staat van baten en lasten van de gehele organisatie. Hieronder is de verdeling van het totale resultaat weergegeven.

	Realisatie 2022	Realisatie 2023	Begroting 2023	Verschil
Rehobôthschool	-29.596	-23.944	-21.497	-2.447
Vereniging	-23.505	140	-1.587	-1.727
Totaal	-53.100	-40.488	-23.084	720

Samenvatting verschillen

Het verschil in *realisatie 2023 ten opzichte van 2022* kent verschillende oorzaken. De baten laten, naast afwijkingen vanwege leerlingaantallen, hogere ontvangsten zien in 2023 vanwege hogere rijksbijdragen. Een groot deel hiervan is gewoonweg het gevolg van indexaties.

Wat betreft het verschil tussen de *realisatie en begroting 2023*; ook hierbij spelen de indexaties en loonkosten een grote rol. In de begroting wordt ervan uitgegaan dat gestegen loonkosten en gestegen pensioenpremies worden gecompenseerd in de indexatie van de bekostiging. Deze compensatie is ook ontvangen. Binnen de materiële lasten laten met name de leermiddelen en overige instellingslasten afwijkingen zien. Deze zullen in de volgende paragraaf nader worden toegelicht.

Nadere toelichting verschillen

Onderstaand een beknopte toelichting op de overige ontwikkelingen en de belangrijkste verschillen per categorie ten opzichte van de begroting.

De *rijksbijdragen* laten een positief verschil zien van circa 88.000 euro. Deze afwijking kent de volgende verklaringen:

- Extra indexaties mede in verband met de gestegen loonkosten van 66.000 euro;
- Extra uitbetaling passend onderwijs door het samenwerkingsverband van bijna 14.000 euro;
- Er is bijna 8.000 euro aan niet-begrote zorgarrangementen ontvangen.

De *overige baten* zijn ruim 9.000 euro lager dan begroot. De baten (circa 26.500 euro) van de vereniging zijn hierin opgenomen. Deze baten zijn circa 3.500 euro lager uitgekomen dan begroot. Met name de ouderbijdragen zijn lager uitgevallen. De baten van de school komen bijna 6.000 euro lager uit, met

name omdat de begrote BWGS-premierestitutie (13.000 euro) hier niet is gerealiseerd maar als correctie op de sociale lasten. Daar staan hogere huurinkomsten tegenover (later ontvangen vergoeding 2022).

De *personele lasten* komen op totaalniveau 66.000 euro hoger uit dan begroot. Voor ruim 34.000 euro heeft dit betrekking op loonkosten en voor 32.000 euro op overige personele lasten. De afwijking van deze kosten kent de volgende verklaringen:

Loonkosten

- Voor 121.500 euro wordt dit verklaard vanwege de CAO-wijziging. Deze is in september vastgesteld en met terugwerkende kracht is er een verhoging van het salaris uitbetaald;
- De inzet is 0,25 fte lager uitgekomen dan was begroot door een lagere inzet voor onderwijsassistentie en vervanging. Daar staat echter een hogere inzet leerkrachten tegenover, waardoor het verschil in loonkosten opgeheven wordt;
- De overschrijding op de loonkosten wordt gedempt doordat er ruim 70.500 euro aan uitkeringen voor ziekte en zwangerschap (UWV en VFGS) is ontvangen;
- Als laatste verschil op de loonkosten is er een BWGS-premierestitutie ontvangen van bijna 17.000 euro. Deze was wel begroot (13.000 euro), maar valt hoger uit. Het bedrag is reeds gecorrigeerd op de sociale lasten.

De genoemde overschrijding op de *overige personele lasten* van 32.000 euro wordt voornamelijk veroorzaakt door een overschrijding van bijna 23.000 euro op de post 'Overige'. Hier zijn onder meer posten te zien als bonnen voor vrijwilligers en kosten voor Passend Onderwijs. Verder is een overschrijding van 8.000 euro te zien op de kosten voor schoolontwikkeling/begeleiding vanwege kosten voor ambulante begeleiding. De kosten voor bedrijfsgezondheidszorg en representatiekosten personeel vallen wat hoger uit, daar staan onder meer besparingen op de kosten voor extern personeel en (na)scholing tegenover.

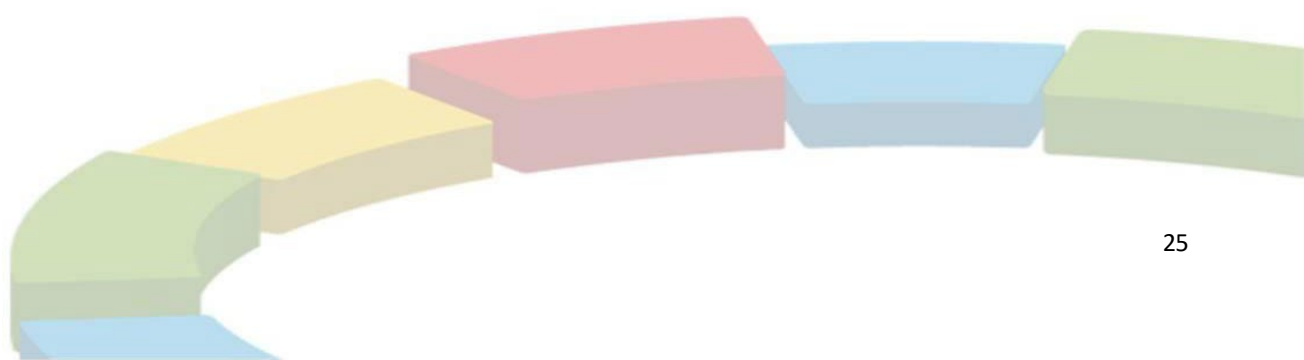
De *afschrijvingen* komen nagenoeg conform begroting uit.

De *huisvestingslasten* zijn in totaal 9.000 euro lager dan begroot door een lagere dotatie aan de voorziening groot onderhoud. Daar staan kleine afwijkingen op diverse posten tegenover.

Bij de *leermiddelen* is een overschrijding zichtbaar van 15.000 euro. Dit is toe te schrijven aan hogere lasten voor het onderwijsleerpakket (ruim 6.000 euro), een overschrijding van bijna 9.500 euro op de licentiekosten (mede door een verschuiving van investeringen naar jaarlijks terugkerende licentiekosten voor methodes) en 5.000 euro hogere kosten voor handvaardigheid (onder meer aankoop spel- en ontwikkelingsmateriaal).

De *overige instellingslasten* laten tenslotte een overschrijding van 14.000 euro zien. De lasten van de vereniging zijn ruim 2.500 euro lager dan begroot. De overschrijding op schoolniveau wordt vooral verklaard door hogere lasten voor administratie en beheer (ruim 3.500 euro), een overschrijding op de kantinekosten van bijna 3.000 euro en hogere kosten voor cultuureducatie à 2.000 euro. Ook laat de post 'Overige' een overschrijding van ruim 3.000 euro zien. Hieronder zijn onder meer kosten voor Berséba geboekt.

De ontvangen rente bedraagt ruim 5.500 euro. Er was een gering bedrag begroot.

Balans

Onderstaand overzicht geeft de balans weer per 31 december van de afgelopen drie boekjaren.

ACTIVA	Ultimo 2023	Ultimo 2022	Ultimo 2021
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Materiële vaste activa	370	354	407
Financiële vaste activa	30	30	30
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>400</i>	<i>383</i>	<i>437</i>
Vorderingen	36	28	115
Liquide middelen	1.009	1.025	905
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>1.046</i>	<i>1.053</i>	<i>1.020</i>
Totaal activa	1.445	1.436	1.457
PASSIVA	Ultimo 2023	Ultimo 2022	Ultimo 2021
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Algemene reserve	733	757	786
Bestemmingsreserves privaat	239	239	262
<i>Eigen vermogen</i>	<i>972</i>	<i>995</i>	<i>1.049</i>
Voorzieningen	268	260	231
Kortlopende schulden	205	181	178
Totaal passiva	1.445	1.436	1.457

De verschillen in het resultaat 2023 ten opzichte van eerdere jaren zijn reeds in de vorige paragraaf opgenomen. Het reguliere resultaat 2023 is verwerkt in de algemene reserve.

In 2023 is er voor bijna 83.000 euro geïnvesteerd in materiële vaste activa. Begroot was een bedrag van 80.000 euro. De afschrijvingen in 2023 bedroegen circa 66.000 euro, waardoor de boekwaarde van de activa is toegenomen. De gerealiseerde investeringen hebben betrekking op de volgende categorieën:

ICT	64.174	euro	<i>Chromebooks</i>
In uitvoering en vooruitbetalingen	9.117	euro	<i>Gebouw in aanbouw</i>
Inventaris en apparatuur	6.610	euro	<i>Combiketel, cloud telefonie, koffiemachine</i>
Leermiddelen	3.067	euro	<i>Diverse methodes</i>
Totaal	82.968	euro	

De reserves zijn met circa 24.000 euro gedaald, wat overeenkomt met het geconsolideerde resultaat. Binnen de reserves wordt onderscheid gemaakt tussen de publieke (school) en private (vereniging) reserves.

De voorzieningen zijn met 9.000 euro gestegen. Aan de voorziening groot onderhoud is bijna 35.000 euro gedoteerd en ruim 27.000 euro onttrokken. Verder heeft, zoals gezegd, een stelselwijziging plaatsgevonden vanwege een doorrekening van de voorziening groot onderhoud. Daarnaast heeft op basis van het personeelsbestand een dotatie aan de voorziening jubileumuitkering plaatsgevonden.

2.13.3 Financieel beleid

Doelen en resultaten

Welke doelen heeft het schoolbestuur zichzelf gesteld ten aanzien van het financieel beleid en met welke resultaten?

- De zorgzwaarte van een groep of een individuele leerling is bepalend voor de grootte van de groep, voor zover dat financieel mogelijk is. In 2023/2024 zijn twee kleine groepen 3 gerealiseerd.
- Met het oog op digitaal toetsen (overgang van Cito- naar IEP-toetsen) zijn voor de bovenbouwleerlingen Chromebooks aangeschaft.
- Er is geïnvesteerd in een nieuw leerlingvolgsysteem, omdat het oude verviel.
- De middelen van Berséba voor Passend Onderwijs zijn hard nodig, gezien de stijgende zorgbehoefte die in den brede merkbaar is. Dit is een landelijk fenomeen. Daartegenover staat dat het onderwijs inclusiever moet worden (visie van de overheid) en leerlingen dus langer in onze school blijven. Dat vraagt menskracht, ruimte en middelen. In het verslagjaar is dat gerealiseerd.

Investeringsbeleid

In de begroting is een bedrag opgenomen voor Chromebooks. Deze zijn nodig ter voorbereiding op de overgang naar digitaal toetsen en is opgekomen vanuit de school (ICT'er, MT, leerkrachten). Met de begroting is deze investering goedgekeurd. De transactie is mede goedgekeurd door de penningmeester van het bestuur.

In voorbereiding op de nieuwbouw is door de school meegedacht bij het opstellen van een IHP (Integraal Huisvestingsplan) van de gemeente voor de huisvesting van basisscholen in de komende 10-15 jaar. Omdat onze school bovenaan de lijst staat, is de bouwkundig adviseur die bij de voorbereidingen van de vernieuwbouw betrokken is, hierbij actief geweest.

Omdat vernieuwbouw aanstaande is, staat het onderhoud op een laag pitje. Apparatuur die aan vervanging toe is, wordt wel vervangen. Dit gaat bij kleine bedragen via de gemandateerd directeur.

Treasury

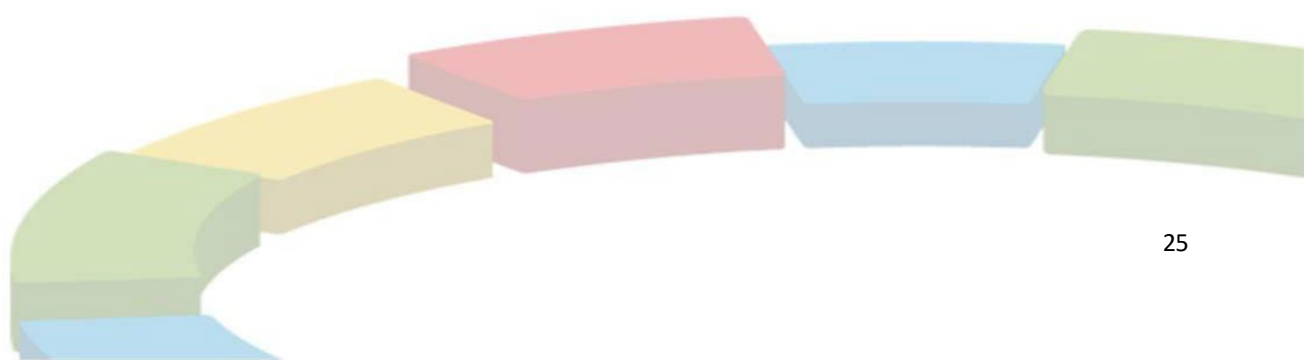
In 2023 hebben er geen beleggingen en derivaten plaatsgevonden in risicodragend kapitaal. Er zijn geen wijzigingen opgetreden ten opzichte van voorgaand jaar. Zowel de publieke als de private middelen zijn niet ondergebracht in risicodragend kapitaal. De beschikbare vrije middelen werden overgemaakt naar een spaarrekening. Er hebben zich in het verslagjaar geen liquiditeitsproblemen voorgedaan.

Bij het selecteren van een bank voor het onderbrengen van de spaartegoeden wordt door het bestuur gelet op de credit rating van de betreffende bank, conform de 'Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016' en met het oog op het zoveel als mogelijk waarborgen van een goed beheer van deze tegoeden. Om dit te waarborgen is door het bestuur een treasurystatuut opgesteld, waarin afspraken zijn vastgelegd inzake de wijze waarop wordt omgegaan met de regeling. Daarnaast is in dit statuut opgenomen wie welke verantwoordelijkheden op dit terrein heeft. Op hoofdlijnen staat in het treasurystatuut beschreven dat het beleid ten aanzien van beleggingen, leningen en derivaten met betrekking tot de publieke middelen zeer behoudend is. De hoofdsom dient te allen tijde gegarandeerd te zijn.

Vanuit private middelen zijn leningen verstrekt aan het samenwerkingsverband WSNS Barendrecht. Dit betreft een tweetal leningen die zijn verstrekt aan SWV WSNS Barendrecht en zijn aangegaan per 1-8-2014. Het betreft een rentedragende lening met een looptijd van maximaal 25 jaar (Leensom I) en een t.o.v. de bank achtergestelde lening met een looptijd van 37 jaar (Leensom II). De rente vergoeding over Leensom I is de 12 maanden Euribor + (een 1 x per drie jaar vast te stellen) opslag van 2%. Per 31-12-2023 betreft dit 5,321%. De rentevergoeding over Leensom II is 6,5% (beide percentages zijn op jaarbasis). De boekwaarde per 31-12-2023 is 29.581 euro.

Nationaal Programma Onderwijs (NPO)

Om de leervertraging ten gevolge van de coronacrisis te minimaliseren heeft de school extra budget gekregen voor de schooljaren 2020-2021 en 2021-2022. In 2021 is in kaart gebracht met het bestuur, de MR en het team

welke gevolgen er zijn. Deze gevolgen zijn gerubriceerd binnen de lijst van interventies van de overheid. Hier is een begroting voor opgesteld die door bestuur en MR is goedgekeurd. Dit betreft onder meer het verkleinen van de klassen, meer handen in de klas, investeren in een aantal leergebieden, zoals begrijpend lezen en de aanschaf van voldoende ICT-apparatuur voor thuisonderwijs bij quarantaine of ziekte. In de eerste helft van 2023 is dit voor het laatst meegenomen in de realisatie. Er is vanuit deze middelen geen personeel ingehuurd dat niet in loondienst (PNIL) is.

Onderwijsachterstandenmiddelen

Er worden geen middelen ontvangen in het kader van onderwijsachterstandenbeleid.

Bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters/schoolleiders

De ontvangen rijksbijdragen in dit kader zijn aangewend ten behoeve van diverse (na)scholingstrajecten. Er zijn geen extra investeringen gedaan om startende leerkrachten te begeleiden. De schoolleider volgt nascholing via FPO-Rijnmond. In het verslagjaar heeft dat echter niet plaatsgevonden. De besluitvorming ten aanzien van de besteding van middelen voor begeleiding van starters en schoolleiders heeft plaatsgevonden bij het vaststellen van de begroting en heeft daarmee de instemming van de (P)MR.

Internationalisering

Er zijn geen ontwikkelingen in zicht t.a.v. internationalisering. Wel is er geregeld contact met de Australische ambassade in het kader van het herdenken van een oorlogsvlieger.

2.13.4 Risico's en risicobeheersing

Om de risico's zoveel als mogelijk te beperken, hanteert de school een planning en control-cyclus, waarbij de directie met een extern adviseur van VGS de ontwikkeling van de financiële prestaties bekijkt en daarvan periodiek verantwoording aflegt aan het bestuur. Monitoring vindt plaats middels voortgangsrapportages, waarin naast de balans en de exploitatie, de verschillende financiële ratio's zijn opgenomen. De basis voor de verantwoording wordt, naast de realisatie, gevormd door de meerjarenbegroting die voorafgaand aan elk jaar door de directie wordt opgesteld en waarvoor de raad van toezicht fiat geeft. In deze meerjarenbegroting worden zo veel als mogelijk financiële risico's onderkend en wordt beoordeeld in hoeverre acties nodig zijn.

Daarnaast is ten behoeve van de interne controle, de administratieve organisatie beschreven van processen met een financieel risico. Hierin is functiescheiding, overdraagbaarheid en betrouwbaarheid van informatie gewaarborgd. Tussen het bestuur en haar administratief dienstverlener, VGS Administratie, is een Service Level Agreement van toepassing.

Belangrijkste risico's en onzekerheden

De meerjarenbegroting is opgesteld in een veranderende context, waarin er sprake is van risico's. In onderstaand overzicht zijn de risico's en bijbehorende maatregelen beknopt toegelicht.

Lerarentekort

Het lerarentekort is een belangrijk risico. Onze school krijgt tot nu toe de formatie rond en heeft de komende jaren te maken met krimp van de formatie. De realiteit is echter dat het werven en selecteren van nieuw personeel steeds meer (moeite) kost. In dat kader wordt geïnvesteerd in het behoud van leraren, ook als dit boven-formatief is. In het boekjaar betrof dit één extra leerkracht.

Vervanging

Het wordt steeds moeilijker wordt om vervanging te realiseren. Dit geldt voor zowel kortdurende als langdurige vervanging door verschillende verloven. Daarbovenop speelt het risico dat er mogelijk relatief duur extern personeel ingezet moet worden om vacatures in te vullen. Ambulant personeel wordt in de groepen ingezet. Aan het parttime personeel wordt geïnventariseerd of men extra kan/wil werken. Door 'overbenoeming' is inzet mogelijk en er wordt voortdurend gewerkt aan het opbouwen en behouden van de invalpool.

Langdurig ziekteverzuim, disfunctioneren en ontslag

Het risico op langdurig verzuim wordt opgevangen door het aansluiten bij het VFGS. Deze organisatie vergoed de ziektekosten van de afwezige/vervanger vanaf 14 dagen. Daarnaast worden de verzuimcijfers van de organisatie steeds in de gaten gehouden en wordt er zoveel als mogelijk gedaan om uitval te voorkomen in samenwerking met arbo-organisatie Perspectief. Indien personeel na twee jaar ziek uit dienst gaat, dan wordt de transitievergoeding vergoed door het UWV. Disfunctioneren wordt ondervangen door een voortdurende begeleiding en monitoring. Ontslag vanwege een identiteitsreden wordt als een laag risico gezien. Indien dit zich toch voordoet, dan kan dit uit de aanwezige reserves worden opgevangen. Dat geldt ook voor de mogelijke advies en/of begeleidingskosten. Kosten uit wachtgeld komt sporadisch voor. Hiervoor is de school aangesloten bij het BWGS. Het BWGS vergoedt minimaal 90% van deze kosten. Voor het meerdere worden reserves aangehouden om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen.

Overdraagbaarheid van taken

Het ontbreken van de mogelijkheid van interne overdraagbaarheid vormt een risico voor de continuïteit en de doorgaande lijn. Dit risico geldt voor alle verschillende functies binnen de organisatie, maar met name de functies waarvoor één of enkele personen in dienst zijn. Dit betreft met name de directietaken en de administratie. In dit kader is er een tweede persoon voor de administratie benoemd en is een plaatsvervangend directeur benoemd.

Onderwijskwaliteit

Er zijn diverse gevolgrisico's omtrent onderwijskwaliteit te onderkennen. De onderwijskwaliteit wordt voor een groot gedeelte bepaald door de deskundigheid van het personeel. Risico's bij een lage(re) onderwijskwaliteit zijn het verlies van leerlingen of inspanningskosten om de onderwijskwaliteit op peil te krijgen. Wanneer blijkt dat een bepaalde medewerker behoefte heeft aan studie of opleiding om de functie beter uit te voeren, dan wordt dit mogelijk gemaakt uit het opleidingsbudget. Verder is aandacht voor de onderwijskwaliteit een doorgaande lijn in onze organisatie. Hierdoor wordt er, indien nodig, tijdig bijgestuurd. Het managementteam heeft hierin een belangrijke rol. Jaarlijks zijn er tenminste drie voortgangsgesprekken met de leerkrachten over de resultaten in de groep. Bij risico's worden plannen opgesteld om de onderwijskwaliteit te verbeteren. De kwaliteitszorg wordt de komende tijd in een nieuw document vvat. Aan bestuur en (P)MR wordt gevraagd om hierin mee te denken, waarna vaststelling kan plaatsvinden. Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen in zicht.

Leerlingaantal

Een meer school-specifiek risico is de instroom van het aantal leerlingen de komende jaren. De instroom zal dalen, wat leidt lagere bekostiging. Het leerlingenaantal is steeds een punt van aandacht en wordt van jaar tot jaar besproken. Hiervoor is een meerjarenprognose opgesteld. Die geeft aan dat de lijn voorlopig dalend is, maar niet kritiek zal worden. Jaarlijks wordt gekeken of de prognose overeenkomt met de werkelijkheid.

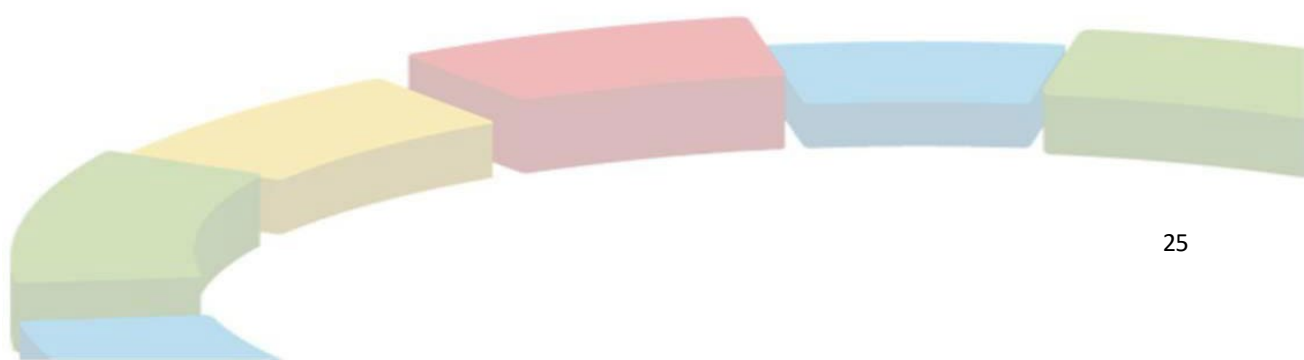
Huisvesting en onderhoud

Er kunnen zich risico's voordoen bij de 'vernieuwbouw' die aanstaande is. Om deze risico's te beperken is JKBouwconsult gevraagd dit traject te begeleiden. Ook is het belangrijk om rekening te houden met de eigen bijdragen die vanuit de school worden verwacht. Verder is er een risico op leegstand. Onderzocht is of het starten van een peutergroep of BSO hierin helpend kan zijn. Per 1 augustus 2024 start in de school één peutergroep.

Beheersing van de risico's

Voor het opvangen van de zogenaamde restrisico's en onvoorziene calamiteiten gebruikt de school in haar financieel beleid onder andere het kengetal weerstandsvermogen om te zorgen dat er voldoende eigen vermogen beschikbaar is als risicobuffer. Voor de vaststelling van de hoogte van deze buffer is gebruik gemaakt van een standaard risicoprofiel van 15%.

Om niet onnodig de risicobuffer aan te spreken, wordt in elk geval getracht om risico's tijdig te onderkennen, om indien nodig acties te ondernemen om de impact van het risico te verkleinen. De meerjarenbegroting speelt hierin een belangrijke rol. Het effect van een dalend leerlingaantal of een uit de pas lopend kostenpatroon is op deze manier inzichtelijk. Ook kunnen in de meerjarenbegroting aanpassingen doorgerekend worden.

De hierboven beschreven risicobeheersings- en controlesystemen zijn het afgelopen jaar toereikend geweest. Bij de beschrijving van de risico's en de daarbij opgenomen risicobeheersing is zoveel als mogelijk reeds aangegeven welke resultaten hiermee zijn behaald of dat er zaken zijn aangepast.

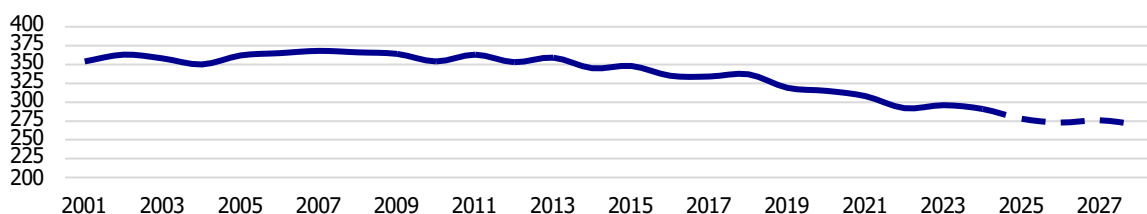
2.13.5 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

Bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2024-2028 is rekening gehouden met de onderstaande verwachte leerlingaantallen in de komende jaren.

Teldatum per 1 februari	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Totaal	302	296	287	273	276	270

De leerlingaantallen waren de achterliggende jaren als volgt:

Het leerlingaantal is afgelopen jaren gedaald. De komende jaren is rekening gehouden met een verdere daling van het leerlingaantal.

FTE

Functiecategorie	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Directie	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95	0,95
Leerkracht	16,07	15,74	14,60	13,80	13,39	12,80
Onderwijsondersteunend personeel	4,14	2,85	3,40	2,93	2,93	2,93
Vervanging eigen rekening	0,32	0,21	0,20	0,20	0,20	0,20
Totaal	21,48	19,75	19,14	17,88	17,47	16,88

Bovenstaand overzicht laat het verloop van de inzet zien over vorig jaar, het verslagjaar en de komende jaren. De inzet laat ten opzichte van 2022 meerjarig een afbouw zien als gevolg van het dalende leerlingaantal.

Staat van baten en lasten

	Realisatie 2023 x € 1.000	Begroting 2024 x € 1.000	Begroting 2025 x € 1.000	Begroting 2026 x € 1.000
Baten				
Rijksbijdragen	2.118	2.083	2.076	2.003
Overige overheidsbijdragen	-	-	-	-
Overige baten	35	43	33	33
Totaal baten	2.154	2.126	2.109	2.036
Lasten				
Personele lasten	1.765	1.813	1.722	1.691
Afschrijvingen	67	67	69	69
Huisvestingslasten	142	162	162	162
Leermiddelen	98	89	89	89
Overige instellingslasten	112	101	101	101
Totaal lasten	2.183	2.232	2.144	2.113
Saldo baten en lasten	-29	-106	-35	-77
Saldo fin. baten en lasten	6	1	1	1
Nettoresultaat	-24	-105	-34	-76

Bovenstaand overzicht geeft de begroting weer voor de komende drie jaar. Het overzicht laat de komende jaren negatieve resultaten zien. Tot en met juli 2023 zijn er gelden vanuit het Nationaal Programma Onderwijs ontvangen. Hierdoor nemen de baten ten opzichte van dat jaar af. Ook door het dalende leerlingaantal is een daling van de baten te verwachten.

Voor de hier niet zichtbare, maar wel begrote resultaten 2027 en 2028 is er een negatief resultaat begroot. Er zal van jaar tot jaar nader bepaald worden of de omvang van de huidig gepresenteerde resultaten acceptabel en gewenst is. Afhankelijk van die uitkomst zal elke begrotingsronde bekeken worden wat de mogelijkheden zijn binnen de kaders van onder andere de kengetallen.

Balans

ACTIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2024 x € 1.000	Ultimo 2025 x € 1.000	Ultimo 2026 x € 1.000
Materiële vaste activa	370	339	319	300
Financiële vaste activa	30	31	31	31
<i>Totaal vaste activa</i>	<i>400</i>	<i>370</i>	<i>350</i>	<i>331</i>
Vorderingen	36	68	68	68
Liquide middelen	1.009	883	878	847
<i>Totaal vlottende activa</i>	<i>1.046</i>	<i>951</i>	<i>946</i>	<i>915</i>
Totaal activa	1.445	1.321	1.296	1.246
PASSIVA	Ultimo 2023 x € 1.000	Ultimo 2024 x € 1.000	Ultimo 2025 x € 1.000	Ultimo 2026 x € 1.000
Algemene reserve	733	556	524	449
Best. reserve privaat	239	232	231	229
<i>Eigen vermogen</i>	<i>972</i>	<i>788</i>	<i>754</i>	<i>678</i>
Voorzieningen	268	342	352	377
Kortlopende schulden	205	190	190	190
Totaal passiva	1.445	1.321	1.296	1.246

De tabel toont de balans over 2023 en de jaren hierop volgend. De balans van 2023 is gebaseerd op de uiteindelijke, gerealiseerde cijfers. De waarden na 2023 zijn echter berekend op basis van een voorlopige inschatting ten tijde van de begroting in het najaar 2023. Hierdoor kunnen er onlogische afwijkingen ontstaan. De langere termijn ontwikkeling is echter wel inzichtelijk.

Er is naar verwachting geen sprake van majeure investeringen (>15% van de baten) in de komende jaren. Ook heeft er geen doordecentralisatie van huisvesting plaatsgevonden. Er ligt nog wel een voornemen tot (ver)nieuwbouw.

Op het balansoverzicht is zichtbaar dat de materiële vaste activa de komende jaren af zullen nemen. Na 2024 is er gebruik gemaakt van stelposten om de kengetallen niet teveel te vertekenen.

De liquide middelen laten een daling zien. De belangrijkste reden hiervoor zijn de begrote negatieve resultaten.

Door de huidige begrote resultaten zal het eigen vermogen zich overeenkomstig ontwikkelen. De voorziening groot onderhoud laat een wisselend verloop zien door de geplande onttrekkingen de komende jaren. Door toepassing van de componentenmethode voor de voorziening groot onderhoud vanaf 2023/2024 is zoals gezegd de benodigde beginstand verhoogd. Deze verhoging is ten laste van het eigen vermogen verwerkt, waardoor deze een daling van gelijke omvang laat zien.

2.13.6 Financiële positie

Kengetallen

Met behulp van een aantal kengetallen kan een verdere beoordeling worden gegeven van de financiële gezondheid van de organisatie. Naast de waarden zoals deze gelden voor 2022 en 2023, worden tevens de begrote waarden getoond. De norm betreft de signaleringswaarde (geen harde norm) van de inspectie. De organisatie hanteert gedeeltelijk schoolspecifieke normen, die mee worden genomen in de toelichting.

Kengetal	Norm	2022	2023	2024	2025	2026
Solvabiliteit	0,30	0,69	0,67	0,60	0,58	0,54
Weerstandsvermogen inspectie	5%	47,4%	45,1%	37,1%	35,8%	33,3%
Liquiditeit	1,5	5,82	5,09	5,01	4,98	4,81
Rentabiliteit	-	-2,53%	-1,11%	-4,96%	-1,62%	-3,73%
Signaleringswaarde (t.o.v. publiek vermogen)	<1	1,13	1,07	0,83	0,80	0,70

De norm geeft de grenzen aan waarbij de inspectie het gesprek aan zou willen gaan. In de praktijk is met name de signaleringswaarde het startpunt voor een eventueel gesprek.

De solvabiliteit geeft een indicatie of de organisatie aan al haar verplichtingen kan voldoen op zowel de lange als op de korte termijn. Bij een waarde van 0,3 bedraagt het eigen vermogen 30% van het totale vermogen. Zoals zichtbaar ligt de verwachte solvabiliteit hier ruim boven.

Het *weerstandsvermogen* vanuit de inspectie heeft als doel om financieel zwakke scholen 'op de radar' te krijgen, en is daarom alleen voor dat doel geschikt. De inspectienorm bedraagt 5% en wordt berekend door het eigen vermogen te delen door de totale baten. Hier wordt ruimschoots aan voldaan. Voor onze organisatie wordt een andere berekening van het weerstandsvermogen gehanteerd. Hierbij wordt het eigen vermogen eerst gecorrigeerd door de aanwezige materiële vaste activa. Dit deel is immers direct beschikbaar voor financiële tegenvallers. Voor onze organisatie ziet dit er als volgt uit:

Kengetal	Norm	2022	2023	2024	2025	2026
Weerstandsvermogen (bestuursniveau)	-	31,25%	28,39%	21,58%	20,94%	18,88%
Weerstandsvermogen (schoolniveau)	15%	19,94%	17,78%	10,58%	9,98%	7,58%

De *liquiditeit* geeft de verhouding aan tussen de kortlopende vorderingen en liquide middelen en de kortlopende verplichtingen. Dit geeft aan of aan de verplichtingen op korte termijn voldaan kan worden. De gehanteerde norm bedraagt 1,5. Bij een waarde van 1,5 zijn de aanwezige kortlopende middelen anderhalf keer zo hoog als de kortlopende verplichtingen. De huidige en toekomstige waardes liggen hier ruimschoots boven.

De *rentabiliteit* is negatief. De rentabiliteit is in een ideale situatie nul. Hierbij zijn de totale baten gelijk aan de totale lasten. Uiteraard kunnen er redenen zijn om hiervan af te wijken. Een negatieve rentabiliteit hoeft geen probleem te zijn als de buffers daar hoog genoeg voor zijn. De inspectie laat de beoordeling van de rentabiliteit afhangen van de financiële positie.

De *signaleringswaarde* is geïntroduceerd om mogelijk bovenmatig vermogen aan te tonen. Indien de waarde boven de 1 ligt kan dit duiden op het aanhouden van te veel vermogen. Deze buffer bestaat uit een inschatting van wat nodig is aan vermogen om de continuïteit van de organisatie niet in gevaar te brengen. Naast deze buffer wordt er vermogen aangehouden voor de volgende doeleinden:

- De organisatie spaart voor een toekomstige investering die nog niet is opgenomen in de begroting. Dit betreft eigen bijdrage rondom de renovatie van het schoolgebouw in 2024. De exacte hoogte van de bijdrage is nog niet bekend;
- In de begroting is inzichtelijk dat er reeds aandacht is voor het huidige hoge vermogen. Er wordt reeds substantieel negatief begroot, wat zorgt voor een lager weerstandsvermogen en daarmee een eigen vermogen wat dichterbij de signaleringswaarde komt te liggen.

Reservepositie

De school beschikt over een gezonde reserve- en vermogenspositie. Zoals aangegeven komt het publiek eigen vermogen in beginsel hoger uit dan de signaleringswaarde. Maar dat is ook vanzelfsprekend voor een school van deze omvang, omdat eventuele risico's (zoals een krimp van het aantal leerlingen) nu eenmaal meer impact hebben bij een kleinere dan bij een grotere school. Bovendien is de grotere reservepositie nodig om de komende jaren de negatieve financiële resultaten (deels) te compenseren. Er zal de komende jaren dan ook aanspraak worden gemaakt op de algemene reserve, wat erin resulteert dat het publiek eigen vermogen in 2024 onder de signaleringswaarde uitkomt.

De reserves worden aangehouden om de financiële gevolgen op te vangen van bijzondere gebeurtenissen of ontwikkelingen die de normale exploitatie van de school te boven gaan. Het doel daarvan is om de continuïteit en kwaliteit van het onderwijs ook onder die omstandigheden zoveel als mogelijk te waarborgen. Zonder volledig te zijn, noemen we de volgende gebeurtenissen of ontwikkelingen waarvoor de reserves aangewend zouden kunnen worden:

- Bij het doorzetten van de trend van een dalend totaal aantal leerlingen: In dat geval kunnen de reserves worden aangewend om een geleidelijk krimpen van de school en organisatie mogelijk te maken met instandhouding van de kwaliteit van het onderwijs. Dit geeft de mogelijkheid om 'over een aantal jaren heen te kijken'.
- Wanneer tijdelijk behoefte is aan extra ondersteuning: dit kan nodig zijn op verschillende niveaus: personeel, directie en bestuur. De bijzondere situatie als gevolg van het uitbreken van het Covid-19-virus en de maatregelen die naar aanleiding daarvan genomen moesten worden, is een voorbeeld daarvan. Er waren extra middelen nodig ter ondersteuning van leerkrachten en voor het begeleiden van leerlingen. Ook kan gedacht worden aan investeringen om de veiligheid in en rond school te waarborgen.
- Bij een grote verbouwing, renovatie dan wel nieuwbouw van de school waarbij tijdelijk extra kosten gemaakt worden.
- In het geval van schade door een incident.

Voor het aanwenden van de reserves zal steeds een bestuursbesluit noodzakelijk zijn.

3 Jaarrekening en overige gegevens

In het uitgebreide verslag over 2023, dat ook aan het Ministerie van OCW zal worden verzonden, is naast bovenstaand verslag ook de volledige jaarrekening over 2023 opgenomen. Een samenvatting van de inhoud daarvan vindt u in de financiële paragraaf van dit jaarverslag. In de uitgebreide jaarrekening staan geen gegevens over de begroting 2023 en 2024. Deze vormen geen onderdeel van de jaarrekening. Op termijn is het verslag met de volledige jaarrekening op verzoek beschikbaar.

4 Tot slot

Wij vertrouwen erop dat wij u met dit jaarverslag een goed overzicht hebben gegeven van onze doelen, voornemens en resultaten. Als u vragen of opmerkingen hebt, neemt u dan gerust contact op met het bestuur of de directie. Wij danken u hartelijk voor uw belangstelling en voorbede.

Barendrecht, maart 2024

A. van Es, voorzitter
J.A. Smits, penningmeester

E. Bahlman, secretaris
N. van den Berg, directeur

JAARREKENING 2023

BALANS PER 31 DECEMBER 2023

(na verwerking resultaatbestemming)

	2023	2022
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	370.182	353.756
Financiële vaste activa	29.581	29.581
	<u>399.763</u>	<u>383.337</u>
Vlottende activa		
Vorderingen	36.057	27.686
Liquide middelen	1.009.491	1.025.016
	<u>1.045.548</u>	<u>1.052.702</u>
Totaal	<u><u>1.445.311</u></u>	<u><u>1.436.039</u></u>
PASSIVA		
Eigen vermogen	971.632	995.436
Voorzieningen	268.377	259.777
Kortlopende schulden	205.301	180.826
Totaal	<u><u>1.445.311</u></u>	<u><u>1.436.039</u></u>

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er hebben zich na balansdatum geen gebeurtenissen voorgedaan die melding hiervan noodzakelijk maken.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	2023	Begroting 2023	2022
Baten			
Rijksbijdragen	2.118.284	2.030.374	2.053.452
Overige baten	35.460	44.700	48.730
Totaal baten	2.153.743	2.075.074	2.102.182
Lasten			
Personeelslasten	1.764.633	1.698.625	1.707.699
Afschrijvingen	66.542	67.633	73.338
Huisvestingslasten	142.351	151.500	141.298
Overige lasten	209.658	181.000	232.350
Totaal lasten	2.183.184	2.098.758	2.154.686
Saldo baten en lasten	29.441-	23.684-	52.504-
Financiële baten en lasten	5.637	600	596-
RESULTAAT BOEKJAAR	23.804-	23.084-	53.100-

BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

Vooruitlopend op het besluit van de algemene ledenvergadering stelt het bestuur voor om het resultaat over 2023 ad -€ 23.804 als volgt te verdelen:

Algemene reserve	23.944-
Bestemmingsreserves privaat	140
Totaal	23.804-

Dit voorstel is reeds verwerkt in de jaarrekening.

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	29.441-	52.504-
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat:		
- Aanpassingen voor afschrijvingen	66.542	73.338
- Mutaties van voorzieningen	8.601	29.188
	75.143	102.526
Veranderingen in werkkapitaal:		
- Mutaties vorderingen	8.371-	87.582
- Mutaties kortlopende schulden	24.476	2.883
	16.105	90.465
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	61.807	140.487
Ontvangen interest	5.637	596-
Totaal	5.637	596-
<i>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<i>67.444</i>	<i>139.891</i>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(des) Investerings in materiële vaste activa	82.968-	19.755-
<i>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<i>82.968-</i>	<i>19.755-</i>
Mutatie van liquide middelen	15.524-	120.136

GRONDSLAGEN

Algemeen

De datum van opmaak van deze jaarrekening is: 21 juni 2024

Grondslagen voor de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Op grond daarvan zijn de inrichtingseisen van boek 2, titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in euro's.

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Belangrijkste activiteiten van de rechtspersoon

De activiteiten van de instelling bestaan voornamelijk uit dienstverlening op het gebied van onderwijs.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Waardering van activa en passiva

De activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van de reeds verstreken afschrijvingstermijnen. Gebouwen en terreinen worden slechts opgenomen voor zover deze economisch eigendom zijn van het bevoegd gezag.

Aanschaffingen worden slechts gewaardeerd indien zij een waarde hebben van € 500 of meer per stuk, dan wel per groep indien deze bij elkaar horen en ineens worden aangeschaft, b.v. lesmethoden.

Investeringsbijdragen van derden worden in mindering gebracht op het investeringsbedrag.

Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode.

Per categorie is naar aanleiding van de gebruiksduur de afschrijvingstermijn vastgesteld.

Voor de verschillende categorieën, worden de volgende afschrijvingstermijnen toegepast:

	Jaren		Jaren
Gebouwen en terreinen		Audiovisuele hulpmiddelen	10
Permanente gebouwen	40	Inrichting speellokaal	20
Noodlokalen	15	Vloerbedekking	20
Houten berging	15	Overige inrichting	20
Dienstwoning	40	ICT	5
Terreinen	0	Bekabeling	20
Inventaris en apparatuur		Onderwijsleerpakket	
Leerlingensets	20	Leermethoden	8
Docentenset	10	Software bij methoden	8
Bureaustoelen	-	Overige materiële vaste activa	
Schoolborden (krijt/white)/kopieerapparaat	20	Vervoermiddelen	8
Kasten	20	Buitenspeeltoestellen en Rubber tegels	15
Overig	20	Betegeling schoolplein	15
Keukenapparatuur	10	Overige materiële vaste activa	15
Digitale schoolborden/touchscreens	8	Zonnepanelen	-

Flottende activa

Flottende vorderingen

De verstrekte leningen en overige vorderingen die geen onderdeel zijn van de handelsportefeuille, worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve bevat de exploitatie-overschotten. Deze reserve heeft geen specifieke bestemming.

Bestemmingsreserves privaat

Hieronder worden de reserves opgenomen die gevormd zijn uit exploitatie-overschotten van private geldstromen.

Voorzieningen

Voorziening groot onderhoud

Voor toekomstige uitgaven inzake groot onderhoud die voor rekening van de vereniging komen, wordt een voorziening groot onderhoud gevormd ter egalisatie van de meerjarige onderhoudskosten. Op basis van een meerjarenonderhoudsplan wordt jaarlijks een bedrag aan deze voorziening gedoteerd. Uitgaven ten behoeve van groot onderhoud worden direct ten laste van deze voorziening gebracht.

In afwijking van hoofdstuk 212 Materiële vaste activa, paragraaf 4, alinea 451, van de richtlijnen is het voor onderwijsinstellingen voor de boekjaren 2018, 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 toegestaan de jaarlijkse toevoegingen aan de voorziening groot onderhoud te bepalen op basis van het voorgenomen groot onderhoud gedurende de gehele planperiode van het groot onderhoud op het niveau van het onderwijsspannd gedeeld door het aantal jaren waaruit deze planperiode bestaat, voor zover deze methode reeds in 2017 werd toegepast en indien is gewaarborgd dat de voorziening groot onderhoud gedurende de planperiode niet op enig moment negatief wordt. Dit wordt ook voor deze onderwijsinstelling gevolgd.

Voorziening jubileumuitkeringen

In de jaarrekening is een voorziening gevormd voor jubileumgratificaties. Deze voorziening is bestemd om toekomstige uitkeringen i.v.m. jubilea van 25 en 40 dienstjaren te kunnen bekostigen. Werknemers hebben op grond van de CAO RPO hier recht op. De uitkering bedraagt bij 25 dienstjaren een half maandsalaris en bij 40 dienstjaren een heel maandsalaris. In beide gevallen wordt dit vermeerderd met 8% vakantietoeslag. De voorziening is gebaseerd op algemene ervaringscijfers en schattingen.

Op grond van algemene ervaringscijfers is hiervoor een bedrag opgenomen van € 1.000 per FTE.

Kortlopende schulden

Flottende schulden

De overige kortlopende schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode.

Bij de eerste opname van kortlopende schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met (in geval van een financiële verplichting die niet tegen reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de staat van baten en lasten, is opgenomen) de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten.

Overlopende passiva

De overlopende post te betalen vakantiegeld over de maanden juni t/m december is opgenomen voor de opgebouwde vakantierechten van personeel dat per balansdatum in dienst is, vermeerderd met een opslag voor sociale lasten.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Lasten en verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar en die vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden, worden opgenomen in de jaarrekening.

Personele lasten

De personele lasten zijn onderverdeeld in de categorieën: lonen en salarissen, sociale lasten, pensioenen en overige personele lasten. Onder de categorie lonen en salarissen zijn ook de onkostenvergoedingen (zoals verhuiskosten, reiskosten, telefoonkosten etc.) opgenomen.

De kosten van opname van ouderschapsverlof komen ten laste van de staat van baten en lasten.

De kosten van opname van duurzame inzetbaarheid komen ten laste van de staat van baten en lasten.

Pensioenen

De pensioenverplichtingen zijn ondergebracht bij bedrijfspensioenfondsen ABP. De dekkinggraad per balansdatum is 110,5%. Er bestaat geen individuele verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan hogere toekomstige premies bij een tekort van ABP. De pensioenpremie's die betrekking hebben op het boekjaar zijn als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE BALANS

Materiële vaste activa	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings	Des-investerings	Afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2023	Aanschafprijs	Cum. Afschrijving
	Gebouwen en terreinen	108.044	63.238	44.806	-	-	5.148	39.658	108.044
Inventaris en apparatuur	451.751	254.484	197.267	70.784	289	42.854	224.908	409.174	184.266
Andere vaste bedrijfsmiddelen	254.207	145.630	108.576	3.067	197	18.054	93.392	219.923	126.531
In uitvoering en vooruitbetalingen	3.107	-	3.107	9.117	-	-	12.224	12.224	-
Totaal	817.108	463.352	353.756	82.968	486	66.056	370.182	749.366	379.183

<i>Desinvesteringen</i>			
	Aanschafprijs	Afschrijvingen	Desinvestering
Inventaris en apparatuur	113.360	113.071	289
Andere vaste bedrijfsmiddelen	37.351	37.154	197
Totaal	150.711	150.225	486

Financiële vaste activa	Boekwaarde 1-1-2023	Investerings en verstrekte leningen	Des-investerings en aflossingen	Waardeveranderingen	Boekwaarde 31-12-2023
	WSNS Leensom I	14.654	-	-	-
WSNS Leensom II	14.926	-	-	-	14.926
Totaal	29.581	-	-	-	29.581

Toelichting financiële vaste activa

Dit betreft een tweetal privaat gefinancierde leningen die zijn verstrekt aan SWV WSNS Barendrecht en zijn aangegaan per 1-8-2014. Het betreft een rentedragende lening met een looptijd van maximaal 25 jaar (Leensom I) en een t.o.v. de bank achtergestelde lening met een looptijd van 37 jaar (Leensom II).

De rente vergoeding over Leensom I is de 12 maands Euribor + (een 1 x per drie jaar vast te stellen) opslag van 2%. Per 31-12-2023 betreft dit 5,321%. De rentevergoeding over Leensom II is 6,5%. Beide percentages zijn op jaarbasis.

Vorderingen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Debiteuren	9.832	8.668
<i>Overlopende activa</i>		
Vooruitbetaalde kosten	24.474	18.546
Overige overlopende activa	<u>1.750</u>	<u>472</u>
Overlopende activa	26.224	19.018
Totaal	<u><u>36.057</u></u>	<u><u>27.686</u></u>

Liquide middelen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Kasmiddelen	396	497
Tegoeden op bank- en girorekeningen	<u>1.009.095</u>	<u>1.024.519</u>
Totaal	<u><u>1.009.491</u></u>	<u><u>1.025.016</u></u>

Toelichting liquide middelen

De liquide middelen zijn direct opneembaar.

Eigen vermogen	Stand per 1-1-2023	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2023
<i>Algemene reserve</i>				
Algemene reserve	756.628	23.944-	-	732.684
	756.628			732.684
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
Bestemmingsreserve algemeen	238.808	140	-	238.948
	238.808			238.948
Totaal		995.436	23.804-	-
				971.632

Voorzieningen	Stand per 1-1-2023	Stand per 1-1 na stelselwijziging	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2023	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Personeels-voorzieningen*	18.569		473	-	-	19.042	-	19.042
voorziening voor groot onderhoud	241.208		35.000	26.872	-	249.335	68.447	180.888
Totaal	259.777		35.473	26.872	-	268.377	68.447	199.930

* *Personeelsvoorzieningen*

	Stand per 1-1-2023	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2023	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
Jubileumuitkering	18.569	473	-	-	19.042	-	19.042
	18.569	473	-	-	19.042	-	19.042

Kortlopende schulden

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Crediteuren	30.818	19.647
Belastingen en premies sociale verzekeringen	73.440	71.723
Schulden ter zake van pensioenen	23.349	21.136
Kortlopende overige schulden	<u>13.266</u>	<u>10.897</u>
	140.873	123.404
<i>Overlopende passiva</i>		
Vakantiegeld en -dagen	60.109	53.362
Reservering bindingstoelage	4.319	4.060
Overlopende passiva	<u>64.428</u>	<u>57.423</u>
Totaal	<u><u>205.301</u></u>	<u><u>180.826</u></u>

G1. Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond		
			Onderhanden	Ja	Nee
aankruisen wat van toepassing is					
niet van toepassing					

G2. Verantwoording van subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt

G2.A. Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
niet van toepassing									
Totaal									
			-	-	-	-	-	-	-

G2.B. Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m vorig verslagjaar	Totale kosten t/m vorig verslagjaar	Saldo per 1 januari verslagjaar	Ontvangen in verslagjaar	Kosten in verslagjaar	Te verrekenen per 31 december verslagjaar
niet van toepassing									
Totaal									
			-	-	-	-	-	-	-

TOELICHTING BEHORENDE TOT DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	1.902.261	1.837.620	1.742.217
<i>Overige subsidies OCW</i>			
Niet-geoordeelde OCW-subsidies	<u>115.376</u>	<u>113.948</u>	<u>216.391</u>
	115.376	113.948	216.391
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SWV	100.648	78.806	94.844
Totaal	<u><u>2.118.284</u></u>	<u><u>2.030.374</u></u>	<u><u>2.053.452</u></u>
Overige baten			
Verhuur	5.665	1.700	-
Ouderbijdragen	9.550	12.000	11.850
<i>Overige</i>			
Verenigingsbaten	14.610	15.000	32.494
Giften inz ANBI-instelling	2.343	3.000	2.914
Overige	<u>3.292</u>	<u>13.000</u>	<u>1.471</u>
	20.245	31.000	36.880
Totaal	<u><u>35.460</u></u>	<u><u>44.700</u></u>	<u><u>48.730</u></u>

2023

Begroting 2023

2022

Personeelslasten*Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten*

Lonen en salarissen	1.321.973	1.221.163	1.250.772
Sociale lasten	189.829	193.263	173.390
Premies Participatiefonds	767	1.005	657
Premies VFGS	53.595	49.245	50.333
Pensioenlasten	193.883	190.549	180.784

1.760.047

1.655.225

1.655.937

Overige personele lasten

Dotaties personele voorzieningen	473	-	2.091
Personeel niet in loondienst	-	3.500	-

Overige

(Na)scholingskosten	12.990	15.000	26.182
Kosten schoolontwikkeling/begeleiding	9.478	1.500	6.952
Kosten werving personeel	39	2.000	28
Kosten bedrijfsgezondheidszorg	9.843	6.000	2.236
Representatiekosten personeel	10.535	7.000	11.968
Kosten federatie	4.866	3.750	619
Overige	27.036	4.650	11.665

Totaal overige

74.788

39.900

59.649

75.261

43.400

61.740

Af: uitkeringen

70.674-

-

9.977-

Totaal

1.764.633

1.698.625

1.707.699

Het aantal personeelsleden over 2023 bedroeg gemiddeld 21 FTE. (2022 22)

Voor toelichting op de WNT zie bijlage WNT.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Gebouwen en terreinen	5.148	4.987	5.153
Inventaris en apparatuur	43.143	44.967	47.736
Andere vaste bedrijfsmiddelen	18.251	17.679	20.449
Totaal	66.542	67.633	73.338

Huisvestingslasten

Onderhoud	6.246	9.000	25.577
Energie en water	39.937	36.000	25.211
Schoonmaakkosten	41.525	38.000	39.758
Belastingen en heffingen	3.204	2.500	2.483
Dotatie voorziening onderhoud	35.000	55.000	35.000
Bewaking/beveiliging	9.250	6.000	7.080
Overige	7.190	5.000	6.189
Totaal	142.351	151.500	141.298

2023

Begroting 2023

2022

Overige lasten*Administratie- en beheerslasten*

Administratie en beheer	35.118	31.500	31.693
Accountantslasten (controle jaarrekening)	6.543	3.500	3.607
Telefoon- en portokosten e.d	1.830	2.000	1.319
Kantoorartikelen	2.333	2.500	3.260
Verenigingslasten	29.598	32.000	71.985
Bestuurs-/managementondersteuning	5.672	4.000	7.812

81.094

75.500

119.677

Inventaris en apparatuur

Onderhoud inventaris/apparatuur	5.457	4.500	3.728
---------------------------------	-------	-------	-------

5.457

4.500

3.728

Leermiddelen

Onderwijsleerpakket	50.238	44.500	44.327
Computerkosten	16.485	18.000	12.794
Kopieer- en stencilkosten	16.458	15.000	16.151
Overige lasten	-	500	-

97.577

83.000

83.540

Overige

Kantinekosten	12.917	10.000	11.490
Cultuureducatie	4.027	2.000	734
PR/Schoolkrant/Schoolgids	1.737	2.000	1.852
Abonnementen	1.603	2.000	1.489
Verzekeringen	1.084	1.000	1.084
Medezeggenschapsraad	23	-	19
Overige	4.139	1.000	8.736

25.530

18.000

25.404

Totaal

209.658

181.000

232.350

Specificatie honorarium

Onderzoek jaarrekening	6.543	3.500	3.607
Andere controle opdrachten	-	-	-
Fiscale adviezen	-	-	-
Andere niet-controledienst	-	-	-

Accountantslasten

6.543

3.500

3.607

Financiële baten en lasten

Rentebaten	5.637	600	1.410
Rentelasten	-	-	2.006-

Totaal

5.637

600

596-

OVERZICHT VERBONDEN PARTIJEN

Verbonden partij, meerderderheidsdeelneming EUR Bedragen: x 1

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Eigen vermogen 31-12-2023	Resultaat jaar 2023	Omzet	Art. 2:403 BW ja/nee	Deelneme-percentage	Consolidatie ja/nee
	niet van toepassing	vereniging											

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelneme-percentage
1.	Berséba	Vereniging	Utrecht	nee	nee	nee		n.v.t.
2.	Federatie primair onderwijs Rijnmond	Federatie	Hendrik-Ido-Ambacht	nee	nee	nee		n.v.t.
3.	Ref Swv WSNS Barendrecht	Vereniging	Barendrecht	nee	nee	nee		n.v.t.

Verbonden partij met belang in bevoegd gezag

Nr	Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Contract-onderwijs	Contract-onderzoek	Onroerende zaken	Overige	Deelneme-percentage
	niet van toepassing							

WNT-verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Vereniging voor Christelijk onderwijs op Reformatorische Grondslag van toepassing zijnde regelgeving:

Deze klassenindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	1
Totaal aantal complexiteitspunten	<u>4</u>

Het bezoldigingsmaximum in 2023 voor Vereniging voor Christelijk onderwijs op Reformatorische Grondslag is berekend conform de WNT klassenindeling. Op grond van de criteria valt deze rechtspersoon in klasse A, daarmee bedraagt het bezoldigingsmaximum € 132.000. Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Het individuele WNT-maximum voor de leden van het toezichthoudend orgaan bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Bedragen x € 1 **N van den Berg**

Gegevens 2023

Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	0,97
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 89.522
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.507
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 105.028</u>

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 128.150
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.

Bezoldiging € 105.028

Gegevens 2022

Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (fte)	0,95
Dienstbetrekking (ja/nee)	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 82.010
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.606
<i>Subtotaal</i>	<u>€ 95.616</u>

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum **€ 121.600**

Bezoldiging € 95.616

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Gegevens 2023

Naam topfunctionaris	Functie(s)	
A. van Es	Voorzitter	
J.A. Smits	Lid	
E. Bahlman	Secretaris	
C.A.R. Kuiper	Lid	
B. Flier	Lid	
P.J.M. van der Have	Lid	Toegetreden in 2023
J.M. Blok	Lid	Toegetreden in 2023
L.B. van Leenen	Lid	Afgetreden in 2023
C.J. de Bruin	Lid	Afgetreden in 2023

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Voor de rechten van ouderschapsverlof is geen voorziening gevormd. De kosten bij eventuele opname zullen direct in de staat van baten en lasten worden verantwoord.

Met de medewerkers zijn geen geformaliseerde afspraken gemaakt inzake niet opgenomen duurzame inzetbaarheidsuren, zoals bedoeld in artikel 8 van de cao.

Ten behoeve van de huur van de kopieermachine is met ingang van 01-12-2016 een contract aangegaan met BNP Paribas. De looptijd van dit contract is 4 jaar. Dit contract loopt vanaf 2020 door. De kosten bedragen in 2023 per kwartaal EUR 3.268,30 incl. BTW.

OVERIGE GEGEVENS

Controleverklaring

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan van Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Barendrecht

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Barendrecht te Barendrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Barendrecht op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de enkelvoudige balans per 31 december 2023;
2. de enkelvoudige staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging voor Christelijk Onderwijs op Reformatorische Grondslag te Barendrecht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

De Panoven 29A
4191 GW Geldermalsen
Postbus 241
4190 CE Geldermalsen

T (0345) 58 90 00
F (0345) 58 13 59
geldermalsen@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 30248615

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en het intern toezichthoudend orgaan voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het

Onderwijscontroleprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het intern toezichthoudend orgaan is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Geldermalsen, 21 juni 2024

Van Ree Accountants

Digitaal ondertekend met Hix door

W. Bunt AA

op 21-06-2024 13:22

 VAN REE ACCOUNTANTS

W. Bunt AA

BIJLAGEN

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE REHOBÖTHSCHOOL

	<i>2023</i>	<i>Begroting 2023</i>	<i>2022</i>
Baten			
Rijksbijdragen	2.118.284	2.030.374	2.053.452
Overige baten	8.957	14.700	1.471
Totaal baten	<u>2.127.241</u>	<u>2.045.074</u>	<u>2.054.923</u>
Lasten			
Personeelslasten	1.764.633	1.698.625	1.707.699
Afschrijvingen	66.354	67.446	73.151
Huisvestingslasten	142.351	151.500	141.298
Overige lasten	180.061	149.000	160.365
Totaal lasten	<u>2.153.399</u>	<u>2.066.571</u>	<u>2.082.513</u>
Saldo baten en lasten	26.158-	21.497-	27.590-
Financiële baten en lasten	<u>2.214</u>	<u>-</u>	<u>2.006-</u>
Netto resultaat	<u><u>23.944-</u></u>	<u><u>21.497-</u></u>	<u><u>29.596-</u></u>

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023 VAN DE VERENIGING

	<i>2023</i>	<i>Begroting 2023</i>	<i>2022</i>
Baten			
Ouderbijdragen	9.550	12.000	11.850
Ledencontributies	1.084	1.500	1.358
Collecten kerken/donaties/giften	2.972	3.500	3.139
Opbrengsten jubilea	-	-	17.669
Bijdragen overblijven	11.283	11.000	11.666
Overige baten	1.614	2.000	1.576
Totaal baten	<u>26.502</u>	<u>30.000</u>	<u>47.258</u>
Lasten			
Personele lasten	-	-	2.270
Kosten begeleiding/ondersteuning	688	-	-
Jubilea	-	-	23.450
Acties	-	-	13.613
Representatiekosten	967	2.000	266
Leerlinggebonden activiteiten	18.552	18.000	20.401
Lasten overblijven	9.391	10.000	11.986
Afschrijvingen	187	187	187
Overige lasten	-	2.000	-
Totaal lasten	<u>29.785</u>	<u>32.187</u>	<u>72.173</u>
Saldo baten en lasten	3.283-	2.187-	24.914-
Financiële baten en lasten	<u>3.422</u>	<u>600</u>	<u>1.410</u>
Netto resultaat	<u><u>140</u></u>	<u><u>1.587-</u></u>	<u><u>23.505-</u></u>